

Käyttäjän opas

**Sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmä
(IMI) ja palveludirektiivi**

**Europe Direct -palvelu auttaa sinua löytämään
vastaukset EU:hun liittyviin kysymyksiisi.**

Yhteinen maksuton palvelunumero (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Jotkin matkapuhelinoperaattorit eivät salli pääsyä 00 800 -alkuisiin numeroihin, tai niistä voidaan laskuttaa.

Suuri määrä muuta tietoa Euroopan unionista on käytettävissä internetissä Europa-palvelimen kautta (<http://europa.eu>).

Luettelointitiedot ovat teoksen lopussa.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2009

ISBN 978-92-79-10468-8

doi:10.2780/41676

© Euroopan yhteisöt, 2009

Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Printed in Belgium

PAINETTU KLOORIVALKAISEMATTOMALLE PAPERILLE

Käyttäjän opas

**Sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmä
(IMI) ja palveludirektiivi**

Vastuuvapauslauseke

Tämä käyttäjän opas ei velvoita Euroopan komissiota toimielimenä. Se on tarkoitettu kaikkien jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille käytännön ohjeeksi IMI-järjestelmän käyttöön palveludirektiivissä edellytetyssä viranomaisyhteistyössä. Oppaassa ei selvitetä kaikkia palveludirektiivin säännöksiä eikä siinä käsitellä IMI-järjestelmän teknisiä yksityiskohtia.

Lisätietoja palveludirektiivistä tai IMI-järjestelmästä on saatavilla oppaassa mainitusta lisämateriaalista. Erityisesti kannattaa lukea käsikirja palveludirektiivin täytäntöönpanosta ⁽¹⁾ ja IMI-järjestelmän yleinen käyttöopas ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Saatavana kaikilla kielillä (http://ec.europa.eu/internal_market/services/services-dir/proposal_en.htm).

⁽²⁾ Saatavana kaikilla kielillä (http://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/important_documents_fi.html).

JOHDANTO	4
1 PALVELUDIREKTIIVI: TIIVIS YLEISKATSAUS TÄRKEIMPIIN VIRANOMAISYHTEISTYÖN KANNALTA MERKITYKSELLISIIN SÄÄNNÖKSIIN	5
1.1 Palvelujen vapaa liikkuvuus ja palveludirektiivi: yleistä taustaa	5
1.2 Mikä on palveludirektiivin soveltamisala?	5
1.3 Miten palveludirektiivi yksinkertaistaa viranomaismenettelyjä?	6
1.4 Miten palveludirektiivi helpottaa rajatylittävien palvelujen tarjontaa?	7
1.5 Miten palveludirektiivi helpottaa yrityksen sijoittautumista?	7
2 PALVELUDIREKTIIVISSÄ EDELLYTETTY VIRANOMAISYHTEISTYÖ	9
2.1 Yleiset periaatteet	9
2.2 Viranomaisyhteistyön keskeiset tapaukset	11
3 SISÄMARKKINOIDEN TIETOJENVAIHTOJÄRJESTELMÄ – HELPOTUSTA VIRANOMAISYHTEISTYÖHÖN	16
3.1 Mikä IMI on?	16
3.2 Kuinka IMI toimii?	16
3.3 Millaiset toimijat IMI-järjestelmän toimintaan osallistuvat?	17
3.4 Miten IMI-järjestelmää käytetään?	18
4 VAIHEITTAINEN OPAS: MITEN IMI-JÄRJESTELMÄÄ KÄYTETÄÄN PALVELUDIREKTIIVIN YHTEYDESSÄ?	19
4.1 Alkutoimet	19
4.2 Miten tietopyyntö lähetetään toisen jäsenvaltion viranomaiselle?	19
4.3 Vastaaminen edustamasi viranomaisen vastaanottamaan tietopyyntöön	29

JOHDANTO

Tämä käyttöopas on tarkoitettu käytännön tueksi jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille niiden käyttäessä sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmää (IMI) palveluntarjoajia ja näiden toimintaa koskevien tietojen vaihtoon. ⁽³⁾ Toimivaltaisten viranomaisten välistä viranomaisyhteistyötä edellytetään palveludirektiivissä ⁽⁴⁾.

Palveludirektiivi helpottaa palvelujen vapaata liikkuvuutta koko EU:n alueella raivaamalla palvelutoiminnan hallinnollisia ja lainsäädännöllisiä esteitä. Samalla se varmistaa palveluntarjoajien riittävän valvonnan rajatylittävän viranomaisyhteistyön avulla. Tämän vuoksi jäsenvaltiot veloitetaan avustamaan toisiaan ja vaihtamaan tietoja keskenään sähköisesti, aina kun se on tarpeellista.

Sähköiseen tietojenvaihtoon käytetään sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmää (*Internal Market Information system*, lyhenne IMI). Euroopan komissio on kehittänyt palveludirektiiviä koskevan IMI-sovelluksen tiiviissä yhteistyössä EU:n jäsenvaltioiden kanssa. Sen avulla käyttäjät tunnistavat helposti toisten jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ja voivat viestiä kätevästi viranomaisten kesken erityisesti valmiiksi käännettyjen kysymysten ja vastausten välityksellä.

Eri jäsenvaltioiden välinen yhteistyö tapahtuu periaatteessa suoraan toimivaltaisten viranomaisten kesken. Nämä voivat olla kansallisia, alueellisia tai paikallisia elimiä, joilla on palvelutoimintaa valvova tai sääntelevä tehtävä jäsenvaltioissa. Tämä tarkoittaa, että ne ovat vastuussa (yhtiöiden tai luonnollisten henkilöiden) palveluelinkeinotoiminnan sääntelystä, hyväksymisestä, tarkastamisesta tai valvonnasta. Vastuu voi kattaa myös yleisten sääntöjen, kuten ympäristö- tai turvallisuusvaatimusten, noudattamisen valvonnan.

Jos työpaikkasi on tällainen toimivaltainen viranomainen, voit joutua käyttämään IMI-järjestelmää esimerkiksi silloin, kun toisessa jäsenvaltiossa toimiva palveluntarjoaja haluaa asettautua omalle toimialueellesi tai tarjota siellä palveluja (voit joutua käsittelemään toisessa jäsenvaltiossa annettuja asiakirjoja tai valvomaan palveluntarjoajaa, joka ei ole sijoittautunut omaan maahasi). Tällaisissa tapauksissa voit pyytää tietoa toisen jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta, joilta tiedot on hyvä saada mahdollisimman nopeasti. Toisissa tapauksissa muiden jäsenvaltioiden viranomaiset voivat tarvita tietoja omalle vastuualueellesi sijoittautuneista palveluntarjoajista, jolloin sinä olet tietopyynnön vastaanottaja ja siihen vastaaja.

Tässä oppaassa kuvataan asianmukaiset yhteistyömenettelyt muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja kiinnitetään huomiota keskeisiin seikkoihin, joiden avulla palveludirektiivin mukainen keskinäinen avustaminen saadaan toimimaan käytännössä. Oppaan tarkoituksena on helpottaa palveludirektiiviä koskevan IMI-sovelluksen päivittäistä käyttöä. Siinä keskitytään "normaaliin" päivittäiseen tietojenvaihtoon toimivaltaisten viranomaisten kesken. Siinä pyritään selvittämään viranomaisyhteistyön erilaiset velvoitteet, tapaukset ja tehtävät. Opas on jäsennelty seuraavasti:

- Osassa 1 kuvataan **palveludirektiivin päätavoitteet** ja tärkeimmät säännökset, jotka on tunnettava, kun tehdään yhteistyötä muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa. Siinä luodaan suppea katsaus näihin keskeisiin säännöksiin ja selvitetään niiden **vaikutukset päivittäiseen työhösi**.
- Osassa 2 käsitellään keskeisiä tapauksia, joiden yhteydessä voi ilmetä **viranomaisyhteistyön** tarve, ja esitetään yleiskatsaus tilanteisiin, joissa yhteistyöhön todennäköisesti turvaudutaan.
- Osassa 3 kuvataan tiivistetysti **IMI-järjestelmä**.
- Osa 4 on puolestaan **yksinkertainen vaiheittainen opas palveludirektiiviä koskevan IMI-sovelluksen käyttöön käytännössä**. Sen tavoitteena on liittää direktiiviin sisältyvät käsitteet ja velvoitteet järjestelmän tavanomaiseen käyttöön.

⁽³⁾ Käsitteellä 'jäsenvaltiot' viitataan tässä oppaassa EU:n 27 jäsenvaltioon ja Euroopan talousalueeseen (ETA) kuuluvaan kolmeen Efta-maahan eli Islantiin, Liechtensteiniin ja Norjaan.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/123/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, palveluista sisämarkkinoilla, EUVL L 376, 27.12.2006, s. 36. Palveludirektiivi on saatettava voimaan kaikissa EU:n jäsenvaltioissa viimeistään 28. joulukuuta 2009.

1 PALVELUDIREKTIIVI: TIIVIS YLEISKATSAUS TÄRKEIMPIIN VIRANOMAISYHTEISTYÖN KANNALTA MERKITYKSELLISIIN SÄÄNNÖKSIIN

1.1 Palvelujen vapaa liikkuvuus ja palveludirektiivi: yleistä taustaa

Palvelut ovat Euroopan unionin talouden ehdottomasti suurin toimiala. Niiden osuus BKT:stä ja EU:n jäsenvaltioiden kokonaistyöllisyydestä on keskimäärin 70 prosenttia. Viime vuosina myös uusia työpaikkoja on syntynyt pääasiassa palveluihin. Monet hallinnolliset ja lainsäädännölliset esteet, jotka johtavat usein päällekkäiseen valvontaan ja tarpeettoman monimutkaisiin käytäntöihin, ovat aiheuttaneet sen, etteivät palvelujen sisämarkkinat toimi vielä tehokkaasti.

Palveludirektiivin tavoitteena on vapauttaa palvelujen hyödyntämätön potentiaali luomaan talouskasvua ja synnyttämään työpaikkoja. Siinä määritellään viranomais- ja sääntelytoiminnan yksinkertaistamiseksi kauaskantoinen ohjelma, jonka tarkoituksena on varmistaa, että niin palveluntarjoajat kuin palvelujen vastaanottajatkin pystyvät hyötymään entistä helpommin Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa vahvistetusta kahdesta perusvapaudesta eli sijoittautumisvapaudesta ja palvelujen tarjoamisen vapaudesta:

- **Palvelujen tarjoamisen vapaus** yli rajojen antaa jäsenvaltioon sijoittautuneille palveluntarjoajille (niin luonnollisille henkilöille kuin yhtiöillekin) oikeuden harjoittaa taloudellista toimintaa rajojen yli toisessa jäsenvaltiossa tarvitsematta sijoittautua sinne. Vastaavasti se antaa palvelujen vastaanottajille, jotka voivat niin ikään olla yrityksiä tai kuluttajia, oikeuden käyttää vapaasti toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneiden palveluntarjoajien palveluja.
- **Sijoittautumisvapaus** antaa palveluntarjoajille (niin luonnollisille henkilöille kuin yhtiöillekin) muun muassa mahdollisuuden harjoittaa taloudellista toimintaa pysyvästi ja jatkuvasti yhdessä tai useassa jäsenvaltiossa (eli asettautua jäsenvaltioon/-valtioihin).

Direktiivissä säädettyjen yksinkertaistamistoimien oletetaan helpottavan yritysten, kuluttajien ja viranomaisten elämää merkittävästi. Direktiivi helpottaa erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) harjoittamaa palvelujen tarjontaa Euroopan sisämarkkinoilla. Laajat valikoimat ja avoimuus hyödyttävät kuluttajia, ja toisaalta julkisviranomaisten soveltama sääntelyjärjestelmä yksinkertaistuu ja nykyaikaisten viestintävälineiden käyttö helpottuu.

1.2 Mikä on palveludirektiivin soveltamisala?

Palveludirektiivi kattaa palvelualan taloudellisen toiminnan varsin laajalti. Se ei kuitenkaan koske palveluihin kuulumatonta taloudellista toimintaa, esimerkiksi valmistusta.

Palvelualan toimintaa on monenlaista. Direktiiviä sovelletaan kaikkeen toimintaan, jollei sektoria ole nimenomaisesti jätetty soveltamisalan ulkopuolelle. Käytännössä tämä merkitsee, että toimivaltaisen viranomaisen edustajana voit joutua oman vastuualueesi puitteissa tekemisiin vain yhden palvelusektorin kanssa (jos esimerkiksi olet rakennuspalveluja valvova viranomainen) tai hoitamaan useita sektoreita (jos olet esimerkiksi yleisestä kauppa- ja yhtiörekisteristä vastaava viranomainen).

Seuraavassa on esitelty vain muutamia **esimerkkejä** palveludirektiivin kattamista palveluista:

- kauppaliikkeet (kuten tavaroiden ja palvelujen vähittäis- ja tukkukauppa suurista jälleenmyyjistä, kuten supermarketeista, aina pienliikkeisiin)
- useimpien säänneltyjen ammattien (kuten oikeudelliset ja veroneuvonantajat, arkkitehdit, insinöörit, tilintarkastajat ja maanmittarit) toiminta

- rakennuspalvelut ja käsityöläisyys (kuten rakennus- tai purkupalvelut, mutta myös putkiasentajien, maalarien, sähköasentajien, muurarien ja puuseppien palvelut)
- yrityspalvelut (kuten toimistosiivous, johdon konsultointi, tapahtumien järjestäminen, perintä, mainonta ja rekrytointipalvelut)
- matkailualan palvelut (kuten matkatoimistojen ja matkaoppaiden palvelut)
- vapaa-ajanpalvelut (kuten urheilukeskusten ja huvipuistojen palvelut)
- laitteiden asennus- ja kunnossapitopalvelut
- tietopalvelut (kuten internetsivustot, uutistoimistot, julkaisutoiminta ja ohjelmointi)
- majoitus- ja ravitsemuspalvelut (kuten hotellit, ravintolat, baarit ja catering-palvelut)
- koulutuspalvelut (kuten kieli- tai autokoulut)
- kiinteistöpalvelut
- kotipalvelut (kuten siivouspalvelut, yksityinen lastenhoito tai puutarhanhoitopalvelut).

Direktiiviä ei sovelleta palveluihin, jotka on nimenomaisesti suljettu sen soveltamisalan ulkopuolelle. Tällaisia ovat muutamien suuret palvelusektorit: kaikki rahoituspalvelut (kuten pankkipalvelut, myös antolainaus, luottolaitosten palvelut, vakuutukset, arvopaperit ja investointirahastot), televiestintäpalvelut (kuten puhelin- ja internetliittymäpalvelut), kuljetuspalvelut, terveydenhuoltopalvelut (jotka on määritelty ihmisille tarkoitetuiksi terveydenhuolto- ja apteekkipalveluiksi, jotka on sallittu vain säänneltyinä terveydenhuollon ammatteina, mutta tähän eivät sisälly muut palvelut, kuten eläinlääkäripalvelut tai muut kuin säänneltyinä ammattina suoritettavat palvelut) ja rahapelitoiminta (kuten arpajaiset ja vedonlyönti, kasinot ja urheiluviedonlyöntitoiminta).

Myös tiettyjä erityispalveluja on jätetty soveltamisalan ulkopuolelle: tilapäistyövoimaa vuokraavat toimistot, yksityiset turvallisuuspalvelut (eli kiinteistöjen valvonta ihmisvoimin tai henkilöiden suojeleminen) sekä televisio- ja radiopalvelut.

Jos olet tekemisissä sosiaalipalvelujen kanssa (sosiaalisesta asumisesta erilaisiin avun tarpeessa oleville henkilöille tarjottuihin tukipalveluihin), kannattaa muistaa, etteivät direktiivin velvoitteet (myöskään viranomaisyhteistyötä koskevat velvoitteet) ole voimassa, kun palvelun tarjoamisesta huolehtivat valtiot (kansallisesti, alueellisesti tai paikallisesti) tai valtion erityisesti valtuuttamat yksityiset palveluntarjoajat. Direktiiviä ei sovelleta myöskään hyväntekeväisyysjärjestöjen tarjoamiin palveluihin. Kaikissa muissa tapauksissa, kun palveluntarjoajina ovat yksityiset toimijat, palvelut kuuluvat direktiivin piiriin (esimerkiksi yksityiset päiväkodit tai yksityiset vanhainkodit).

Huomautettakoon vielä lopuksi, että (virallisella säädöksellä nimettyjen) notaarien ja haastemiesten palvelut on jätetty palveludirektiivin soveltamisalan ulkopuolelle. ⁽⁵⁾

1.3 Miten palveludirektiivi yksinkertaistaa viranomaismenettelyjä?

Palveludirektiivissä edellytetään, että jäsenvaltiot **yksinkertaistavat** yrityksiä koskevia **viranomaismenettelyjä ja muodollisuuksia**. Jäsenvaltioiden on erityisesti **kevennettävä** palveluntarjoajien **rasitteita**, jotka liittyvät niiltä edellytettävien **todistusten tyypeihin** ja **asiakirjojen määrään**. Esimerkiksi sääntöä, jonka mukaan palveluntarjoaja on aina velvollinen jättämään kaikki lupa-asiakirjat, on yksinkertaistettava, jos osa tiedoista/asiakirjoista on jo viranomaisen hallussa. Samaa periaatetta sovelletaan **asiakirjan muotoa** koskeviin vaatimuksiin. Oikeaksi todistettuja jäljennöksiä ja käännöksiä ei enää pidä vaatia, ellei tämä ole erityisesti perusteltua. Myös **toisen jäsenvaltion myöntämät asiakirjat** olisi hyväksyttävä, jos niiden tarkoitus on vastaava tai jos sisällöstä ilmenee, että kyseinen vaatimus on täytetty. Käytännössä tämä merkitsee, että silloin kun on oikeus vaatia palveluntarjoajaa täyttämään kansallisia vaatimuksia, on otettava huomioon toisen jäsenvaltion myöntämät asiakirjat, jotka osoittavat, että vastaava vaatimus on täytetty jo asiakirjojen myöntäjävaltiossa.

⁽⁵⁾ Lisätietoja soveltamisalan yksityiskohdista on palveludirektiivin täytäntöönpanoa koskevan käsikirjan luvussa 2.

Sen varmistaminen, että viranomaismenettelyt ovat riittävän yksinkertaiset, edellyttää perusteellista arviointiprosessia ja tarvittaessa muutoksia nykyisiin sääntöihin, menettelyihin ja muotovaatimuksiin. Toimivaltaisen viranomaisen on kaikissa yksittäistapauksissa noudatettava näitä yksinkertaistamisperiaatteita päivittäisessä asiointissa palveluntarjoajien kanssa. Tässä on esimerkiksi varmistettava, että toisessa jäsenvaltiossa myönnettyt asiakirjat otetaan huomioon merkityksellisiltä osin ja että päällekkäisyydet vältetään.

Vastaavien asiakirjojen hyväksyminen – esimerkki

Jos koneilta ja laitteilta edellytetään määräaikaista testausta, on hyväksyttävä todistukseksi toisessa jäsenvaltiossa tehtyjen vastaavien testien tulokset sisältävät sertifikaatit tai todistukset.

Vastaavasti ei yleensä voida vaatia kansalaisuus- tai asuinpaikkatodistuksen esittämistä, jos muut viralliset tunnistusasiakirjat (kuten passi tai henkilötodistus) sisältävät jo nämä tiedot.

1.4 Miten palveludirektiivi helpottaa rajatylittävien palvelujen tarjontaa?

Palveludirektiivi helpottaa sellaisten palveluntarjoajien toimintaa, jotka haluavat tarjota palvelujaan rajojen yli toisissa jäsenvaltioissa perustamatta niihin toimipaikkaa (esimerkiksi yksittäisten sopimusten, hankkeiden tai asiakkaiden yhteydessä). Näin esimerkiksi ranskalainen arkkitehti voi ylittää rajan ja suunnitella talon Saksaan, tai suomalainen tapahtumajärjestäjä voi järjestää ulkoilmafestivaalin Virossa.

Tätä varten palveludirektiivissä vahvistetaan **”palvelujen tarjoamisen vapauden”** periaate. Se tarkoittaa, etteivät jäsenvaltiot saa yleensä asettaa omia kansallisia vaatimuksia maahan tuleville palveluntarjoajille, jotka ovat jo sijoittautuneet laillisesti toiseen jäsenvaltioon ja noudattavat siellä sovellettavia sääntöjä. ⁽⁶⁾

Kansallisia vaatimuksia voidaan kuitenkin asettaa direktiivissä määritellyissä tietyissä rajoitetuissa olosuhteissa, mikäli seuraavat kolme ehtoa täyttyvät:

- Vaatimukset ovat syrjimättömiä (eli ne eivät aiheuta suoraan eivätkä välillisesti kotimaisten palveluntarjoajien ja muista jäsenvaltioista peräisin olevien palveluntarjoajien erilaista kohtelua).
- Vaatimukset ovat perusteltuja yleiseen järjestykseen, yleiseen turvallisuuteen, kansanterveyteen tai ympäristön suojeluun liittyvin syin.
- Vaatimukset ovat välttämättömiä ja oikeasuhteisia (eli vaatimus on omiaan takaamaan tavoitellun päämäärän saavuttamisen, eikä samaa päämäärää voida saavuttaa vähemmän rajoittavalla toimenpiteellä).

Lisäksi on hyvä muistaa, että palveludirektiivissä säädetään muista poikkeuksista palvelujen tarjoamisen vapauden periaatteeseen.

Kun ollaan käytännössä tekemisissä toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen palveluntarjoajan kanssa, on edelleen selvítettävä, voidaanko edellyttää kansallisten vaatimusten noudattamista vai ei. Eräissä jäsenvaltioissa tilanne on säännelty yksiselitteisesti tavanomaisesti sovellettavassa lainsäädännössä. Toisissa jäsenvaltioissa on päätetty säännellä tällaisia tilanteita yleisin käsittein monialaisessa lainsäädännössä. Tällöin voidaan joutua arvioimaan jokainen vaatimus erikseen ja päättämään tapauskohtaisesti, voidaanko sitä soveltaa vai ei. Kummassakin tapauksessa voidaan tarvita palveluntarjoajaa sijoittautumisjäsenvaltiossa valvovan toimivaltaisen viranomaisen apua: halutaan esimerkiksi varmistaa, että palveluntarjoaja on sijoittautunut toiseen jäsenvaltioon ja että se tarjoaa palvelujaan laillisesti. ⁽⁷⁾

1.5 Miten palveludirektiivi helpottaa yrityksen sijoittautumista?

Palveludirektiivi helpottaa huomattavasti yrityksen sijoittautumista jäsenvaltioon. Näin on tapauksissa, joissa yksityishenkilö tai yhtiö aikoo perustaa toimipaikan toiseen maahan (joko täysin uuden oikeushenkilön tai toisessa

⁽⁶⁾ Lisätietoja on palveludirektiivin täytäntöönpanoa koskevan käsikirjan luvussa 7.

⁽⁷⁾ Lisätietoja jäljempänä luvussa 2.2.1.

jäsenvaltiossa jo olemassa olevan oikeushenkilön tytäryhtiön tai sivutoimipisteen). Direktiivi hyödyttää myös sellaisia palveluntarjoajia, jotka haluavat sijoittautua kotimaahansa, sillä nekin hyötyvät yksinkertaistetuista säännöistä ja menettelyistä. Jäsenvaltioiden on nimittäin erityisesti kumottava perusteettomat lupamenettelyt ja yksinkertaistettava muita. Lisäksi monia lakisääteisiä vaatimuksia on kumottava tai muutettava. Nämä velvoitteet on pantava täytäntöön muuttamalla kunkin jäsenvaltion sääntelyjärjestelmää direktiivin voimaansaattamispäivämäärään (eli vuoden 2009 loppuun) mennessä siten, että ne sisällytetään periaatteessa lakiin ja asetuksiin.

Tässä yhteydessä voidaan tarvita viranomaisyhteistyötä, esimerkiksi silloin kun palveluntarjoaja toisesta jäsenvaltiosta haluaa asettautua toiseen maahan (esimerkiksi Kreikan kansalainen haluaa avata mainostoimiston Belgiassa tai saksalainen vähittäismyymälä haluaa perustaa toimipaikan Latviaan). Tällaisissa tapauksissa voidaan tarvita esimerkiksi palveluntarjoajan sijoittautumisjäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen apua selvitettäessä kyseisessä valtiossa annettuja asiakirjoja. ⁽⁸⁾

⁽⁸⁾ Lisätietoja jäljempänä luvussa 2.2.2.

2 PALVELUDIREKTIIVISSÄ EDELLYTETTY VIRANOMAISYHTEISTYÖ

2.1 Yleiset periaatteet

Jäsenvaltioiden välinen viranomaisyhteistyö on olennainen ehto palvelujen sisämarkkinoiden moitteettomalle toiminnalle. Nykyinen jäsenvaltioiden viranomaisten säännöllisen yhteydenpidon puute on johtanut siihen, että palveluntarjoajiin sovellettavia sääntöjä on liian paljon ja että rajatylittävää palvelutoimintaa valvotaan päällekkäisesti. Myös vilpilliset toimijat voivat hyödyntää yhteydenpidon puuttumista välttääkseen valvontaa tai kiertääkseen palveluihin sovellettavia säännöksiä. Tämä on yksi pääsyy siihen, että palvelujen liikkuvuus ei ole tähän mennessä toteutunut moitteettomasti.

Koska viranomaisten välillä ei ole ollut yhteistyötä, toimivaltaisten viranomaisten on ollut lähes mahdotonta saada ensi käden tietoa, jolla voi olla ratkaiseva merkitys palvelutoiminnan valvonnan kannalta, esimerkiksi siitä,

- onko palveluntarjoaja sijoittautunut toiseen jäsenvaltioon laillisesti (eli onko yhtiö esimerkiksi perustettu laillisesti siellä)
- onko palveluntarjoajalla oikeus tai lupa harjoittaa tiettyä toimintaa (eli onko tarjoajalla esimerkiksi voimassa oleva lupa tai rekisteröinti sijoittautumisjäsenvaltiossaan)
- onko yksittäisen asiakirjan (esimerkiksi sertifikaatti koneen tai laitteen käyttöä varten) antanut toisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen
- onko annettu asiakirja edelleen voimassa.

Viranomaisyhteistyön ansiosta toimivaltaiset viranomaiset saavat tarkkaa tietoa olemalla suoraan yhteydessä kollegoihinsa toisissa jäsenvaltioissa. Samalla pystytään varmistamaan, ettei valvonta johda päällekkäisiin tarkastuksiin tai palveluntarjoajia haittaaviin muihin perusteettomiin esteisiin. Pitkällä aikavälillä päivittäinen yhteistyö lisää luottamusta toisten jäsenvaltioiden oikeus- ja hallintojärjestelmiin ja muuttuu vähitellen vakiokäytännöksi.

Ylimääräinen este palveluntarjoajalle – esimerkki

Palveluntarjoaja voi olla vanhastaan velvollinen osallistumaan ympäristöauditointiin sijoittautumisjäsenvaltiossaan yritystoimintansa ja toimintamenetelmiensä kestävyuden varmistamiseksi. Auditoinnin tulokset on otettava huomioon rajatylittävän palvelutoiminnan yhteydessä ja on varmistettava, ettei vastaanottavan jäsenvaltion vaatimusten soveltaminen aiheuta päällekkäisyyksiä.

2.1.1 Yleinen yhteistyövelvoite

Jotta viranomaisyhteistyö toimii tehokkaasti, palveludirektiivissä asetetaan jäsenvaltioille lakisääteinen velvoite antaa toisilleen vastavuoroista apua nopeasti ja tehokkaasti. Se tarkoittaa, että voit pyytää tietoa toisissa jäsenvaltioissa sijaitsevilta toimivaltaisilta viranomaisilta, ja voit olla varma, että saat vastauksen pikaisesti. Myös sinun on annettava tietoja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, jotka tarvitsevat erityistä tietoa omalla toimialueellasi toimivista palveluntarjoajista. Tietojenvaihto tapahtuu IMI-järjestelmää ⁽⁹⁾ käyttäen.

⁽⁹⁾ Lisätietoja on jäljempänä luvussa 3.

2.1.2 Velvollisuus käyttää kaikkia tarpeellisia keinoja

Yhteistyövelvoite kattaa ja sisältää **velvollisuuden käyttää kaikkia tehokkaan yhteistyön varmistavia tarpeellisia keinoja**.

Palveludirektiivissä ei tarkenneta, mitä menetelmiä tai mitä toimenpiteitä on käytettävä tulosten aikaansaamiseksi. **Pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on aina päätettävä tapauskohtaisesti, mikä on soveliain tapa kerätä tarvittavat tiedot.** Näin toimiessaan toimivaltaiset viranomaiset toimivat omassa jäsenvaltiossaan niille annettujen valtuuksien rajoissa.

Kun käytännössä vastaanotat toisen jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta tietopyynnön jostain palveluntarjoajasta, velvollisuutesi on auttaa, vaikka pyydetty tieto ei olisikaan helposti saatavillasi. Tehtäväsi on päättää, mitkä ovat sopivimmat keinot tiedon hankkimiseksi edustamasi viranomaisen toimivallan puitteissa. Sinun on ehkä haettava tietoa edustamasi viranomaisen rekistereistä tai tietokannoista, otettava yhteyttä maasi muihin viranomaisiin, tarkistettava tosiseikkoja esimerkiksi ottamalla yhteys palveluntarjoajaan tai tekemällä tarkastuksia palveluntarjoajien toimipaikoissa tai käytettävä muita keinoja.

Keskinäisen avunantovelvoitteen täyttäminen – esimerkki

Toimivaltainen viranomainen vastaanottaa tietopyynnön, jossa pyydetään tietoa erään palveluntarjoajan nimissä toimimaan valtuutetuista henkilöistä. Jollei viranomaisella ole tietoa ennestään, sen on hankittava tieto esimerkiksi tarkistamalla asia rekisteristä tai tiedustelemalla sitä palveluntarjoajalta.

Entä jos... et pysty tunnistamaan kyseistä palveluntarjoajaa tai et pysty selvittämään kyseistä tietoa?

Yleensä pyynnön kohteena olevan palveluntarjoajan henkilöllisyyttä ei ole vaikea selvittää. Tämä johtuu siitä, että ennen kuin pyyntö voidaan lähettää, IMI-järjestelmään on syötettävä tietyt keskeiset tiedot, jotka yleensä riittävät palveluntarjoajan tunnistamiseen, esimerkiksi palveluntarjoajan nimi ja osoite.

Jos olet toimivaltainen pyynnössä mainitun palveluntarjoajan tai alueen osalta, löydät pyydettyt tiedot useimmissa tapauksissa edustamasi viranomaisen valtuuksien puitteissa. Jollei sinulla ole valtuuksia vastata pyyntöön, voit välittää sen edelleen sille viranomaiselle, joka käsittelee kyseistä asiaa, tai IMI-koordinaattorillesi.

Ongelmatilanteissa, kun et esimerkiksi pysty tunnistamaan palveluntarjoajaa tai kun et saa tietoa nopeasti esimerkiksi siksi, ettei tieto ole välittömästi saatavillasi ja että sinun on pyydetävä sitä muilta toimivaltaisilta viranomaisilta, sinun on ilmoitettava tästä pikaisesti pyynnön esittäneelle viranomaiselle ja yritettävä löytää molempia osapuolia tyydyttävä ratkaisu. Mikäli ette pääse yhteisymmärrykseen asiasta, ota yhteyttä IMI-koordinaattoriisi.

IMI-koordinaattorin puoleen on käännettävä myös silloin, kun et saa vastausta pyyntöön, jonka olet lähettänyt toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

2.1.3 Kaikkien pyyntöjen on oltava yksilöityjä ja asianmukaisesti perusteltuja

Avunantopyyntöjen on oltava yksilöityjä eli niissä on ilmoitettava selvästi, millaista tietoa tarvitaan. Useimmiten IMI-järjestelmässä lähetettävät pyynnöt ovat yksilöityjä, koska kielimuurin ylittämiseksi pyynnöissä käytetään yleensä valmiiksi laadittuja kysymyksiä. Pyyntö voi kuitenkin olla myös vapaamuotoisia, jolloin pyynnön yksilöintiin on kiinnitettävä enemmän huomiota. Muussa tapauksessa voi käydä niin, että vastaanottava toimivaltainen viranomainen toimittaa tietoa enemmän kuin on tarpeen (jos kysymys on liian yleinen tai laaja), mikä aiheuttaa tarpeetonta työtä eikä välttämättä ole tietosuoja vaatimusten mukaista. Jos pyyntö on epäselvä, riskinä on myös se, ettei vastaanottava toimivaltainen viranomainen pysty toimittamaan tarvitsemaasi tietoa.

Avunantopyyntöjen on oltava niin ikään pyynnön lähettävän jäsenvaltion asianmukaisesti perustelemlia. Tämä tarkoittaa, että sinun on kerrottava syyt, miksi tieto on välttämätöntä kyseisen palveluntarjoajan moitteettoman valvonnan kannalta. Perustelujen on liityttävä yksittäiseen palveluntarjoajaan, ne eivät voi olla yleisiä. Aina kun lähetät avunantopyynnön

IMI-järjestelmässä, joudut esittämään pyynnöllesi erityiset perustelut. Näin vastaanottava viranomainen ymmärtää paremmin, miksi pyydät siltä apua ja mitä tarkkaan ottaen tarvitset.

Perusteluvaatimuksella varmistetaan myös se, ettei viranomaisyhteistyötä käytetä järjestelmällisesti palveluntarjoajien taustatietojen tarkistukseen: sinun ei pidä lähettää pyyntöjä joka kerta, kun käsittelet toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen palveluntarjoajan asioita. Saat tehdä niin vain silloin, kun sinulla on perusteltu aihe epäilyyn, esimerkiksi silloin, kun on viitteitä siitä, ettei palveluntarjoajalla ole oikeutta tai lupaa harjoittaa kauppaa, tai kun sinun on arvioitava, voitko soveltaa maasi kansallisia vaatimuksia.

Asiakirjoja koskevan pyynnön perustelu

Pyyntöjä ei saa lähettää toisessa jäsenvaltiossa myönnettyjen asiakirjojen aitouden tarkistamiseksi, ellei ole syytä epäillä, että ne ovat vajavaisia tai väärennetyjä. Tällaisia pyyntöjä on lähetettävä, jos on syytä epäillä esimerkiksi

- palveluntarjoajan ilmoittamien tietojen oikeellisuutta
- palveluntarjoajan käsiteltäväksi antamien asiakirjojen aitoutta ja voimassaoloa.

Laillista sijoittautumista koskevan pyynnön perustelu

Kun tarjotaan rajatylittäviä palveluja eli kun johonkin toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneet palveluntarjoajat tulevat maahasi tarjoamaan palveluja, sinun ei pidä lähettää sijoittautumisjäsenvaltion viranomaisille järjestelmällisesti pyyntöjä, joissa tiedustelet, ovatko palveluntarjoajat todella laillisesti sijoittautuneet maahan.

Tämäkin pyyntö on lähetettävä ainoastaan silloin, kun on perusteltu syy epäillä tietyn palveluntarjoajan sijoittautumista toiseen jäsenvaltioon esimerkiksi silloin, kun palvelujen vastaanottajat ovat esittäneet reklamaatioita tai kun palveluntarjoajan käyttämissä asiakirjoissa on ristiriitaista tietoa, kuten ristiriitaista tietoa yhtiömuodosta oletetussa sijoittautumisjäsenvaltiossa tai palveluntarjoajaa edustamaan valtuutetuista henkilöistä.

2.2 Viranomaisyhteistyön keskeiset tapaukset

Velvoite tehdä yhteistyötä muiden jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa liittyy palveludirektiivin olennaisiin säännöksiin ja koskee kahta perustilannetta:

- **palveluntarjonnan tapauksia**, joissa jäsenvaltioon A laillisesti sijoittautunut palveluntarjoaja tarjoaa palveluja jäsenvaltiossa B perustamatta toimipistettä jäsenvaltioon B (esimerkiksi jäsenvaltioon A sijoittautunut yhtiö, joka tarjoaa konsultointipalveluja yhden asiakkaansa rakennushankkeissa jäsenvaltiossa B)
- **sijoittautumistapauksia**, joissa palveluntarjoaja haluaa sijoittautua jäsenvaltioon harjoittaakseen siellä taloudellista toimintaa tai joissa palveluntarjoaja on ennestään laillisesti sijoittautunut jäsenvaltioon ja haluaa nyt perustaa toisen toimipaikan (esimerkiksi jäsenvaltion B eläinlääkäri päättää avata toisen vastaanoton jäsenvaltiossa B tai yhtiö perustaa tytäryhtiön toiseen jäsenvaltioon).

Tämä erottelu on tärkeä, koska se voi vaikuttaa siihen, voidaanko soveltaa kansallisia vaatimuksia vai ei, ja se vaikuttaa myös siihen, mitä tietoja saatetaan tarvita toisen jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta.

On muistettava, että kaikki yhtiöt tai luonnolliset henkilöt, jotka tarjoavat palveluja alueellasi, eivät välttämättä ole aina sijoittautuneet alueellesi. Asia on selvítettävä tapauskohtaisesti.

Yleensä ei ole epävarmuutta siitä, onko yhtiö tai henkilö sijoittautunut maahasi eli onko tämä laillisesti rekisteröitynyt/sijoittautunut kotimaasi sijoittautumisvaatimusten mukaisesti. Vastaavasti, kun toisen jäsenvaltion palveluntarjoaja tarjoaa palveluja alueellasi ainoastaan satunnaisesti, palveluntarjoajan on yleensä katsottava hyödyntävän palvelujen tarjoamisen vapautta. Epävarmoissa tapauksissa asiaa on arvioitava huolellisesti Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen kehittämien kriteerien – erityisesti **keston, toistuvuuden, säännöllisyyden** tai **jatkuvuuden** – perusteella.

Palvelun **kesto** voi olla jonkinlainen indikaattori, mutta ei voida automaattisesti olettaa, vaikka palvelua tarjotaan maassasi varsin pitkään, että palveluntarjoaja on sijoittautunut maahasi. Käytännöllisistä syistä osa palveluista voi kestää pitkäänkin mutta olla silti tilapäisiä. Kesto ei siis voi aina olla ainoa indikaattori. On myös muistettava, ettei voida määritellä yleisiä aikarajoja, joiden jälkeen palveluntarjoajan katsotaan automaattisesti sijoittuneen maahan.

Palvelujen vapaan tarjoamisen ja sijoittautumisen ero – kesto – esimerkki

Toisen jäsenvaltion arkkitehti A voittaa kansainvälisen hankekilpailun uuden oopperatalon suunnittelemiseksi maasi pääkaupunkiin. Arkkitehti harjoittaa oikeuttaan palvelujen vapaaseen tarjontaan.

Arkkitehti B päättää avata sivutoimipisteen maahasi, palkata sinne paikallista henkilöstöä ja palvella paikallisia asiakkaita sieltä käsin. Hän käyttää sijoittautumisoikeuttaan.

Kesto ei ole riittävä sijoittautumisen indikaattori, sillä arkkitehdin A projektin valmistuminen voi viedä muutamia vuosia, ja sitä varten hän voi viettää alueellasi pitkiä aikoja. Hänen toimintansa on silti luonteeltaan tilapäistä (hän ei harjoita ammattiaan maassasi projektin päättymisen jälkeen), joten kyse on yhä rajatylittävien palvelujen tarjoamisesta. Sitä vastoin arkkitehti B:n toimisto voi osoittautua virheliikkeeksi, ja se voidaan sulkea jo muutaman kuukauden kuluttua avaamisestaan, mutta taloudellisen toiminnan lyhytkestoisuudesta huolimatta kyse on selvästi sijoittautumisesta.

Muita huomioon otettavia indikaattoreita ovat palveluntarjonnan **säännöllisyys, toistuvuus ja jatkuvuus**. Sinun on perustettava arviosi yhtiön/henkilön tarjoaman palvelun tyyppiin ja tilanteen erityisolosuhteisiin. Et tällöinkään voi automaattisesti päätellä, että esimerkiksi silloin, kun palveluntarjoaja oleskelee säännöllisesti maassasi, hän olisi myös sijoittautunut sinne (esimerkiksi toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut konsultti voi tarjota palveluja yhdelle asiakkaalle maassasi kerran kuukaudessa, mutta hänen ei voida automaattisesti olettaa sijoittautuneen maahasi pelkästään säännöllisen ja toistuvan oleskelun perusteella).

Myös infrastruktuurin käyttö voi olla indikaattori, mutta sekään ei riitä sijoittautumisen perusteeksi. Palveluntarjoajalla on oikeus käyttää vastaanottajajäsenvaltiossa sijaitsevaa infrastruktuuria palvelun tarjoamiseksi rajan yli, joten tämäkään seikka ei sellaisenaan ratkaise, onko kyse sijoittautumisesta (esimerkiksi jäsenvaltion A sirkuksen ei voida katsoa sijoittautuneen maahan, vaikka se osallistuu kesäkuukausien aikana tapahtumiin jäsenvaltiossa B ja käyttää omaa infrastruktuuriaan, tai jäsenvaltion A rakennusyritys käyttää paikallistoimistoa jäsenvaltiossa B toteutettavassa suuressa projektissa).⁽¹⁰⁾

2.2.1 Viranomaisyhteistyö rajatylittävässä jäsenvaltioiden välisessä palvelutoiminnassa

Viranomaisyhteistyö on erityisen tärkeää rajatylittävässä palvelutoiminnassa eli silloin, kun jäsenvaltioon A sijoittautunut palveluntarjoaja tarjoaa rajatylittäviä palveluja jäsenvaltioon B perustamatta pysyvää toimipaikkaa.

Jäsenvaltioiden välinen palvelutoiminta – esimerkkejä

- a) Jäsenvaltioon A sijoittautunut eläinlääkäri matkustaa rajan yli jäsenvaltioon B kotikäynnille.
- b) Jäsenvaltioon A sijoittautunut arkkitehti suunnittelee kesämökin jäsenvaltioon B.
- c) Jäsenvaltioon A sijoittautunut matkaopas vie matkailijaryhmän vierailulle jäsenvaltioon B.

Palveluntarjonnan vapautta koskevien palveludirektiivin säännösten perusteella jäsenvaltio, jossa rajatylittävää palvelua tarjotaan, voi soveltaa omia vaatimuksia toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneeseen palveluntarjoajaan **vain**, jos kyseinen vaatimus joko

■ **täyttää palveludirektiivin 16 artiklassa säädetyt ehdot**

⁽¹⁰⁾ Lisätietoja sijoittautumisen ja rajatylittävän palveluntarjonnan välisestä erosta on palveludirektiivin täytäntöönpanoa koskevan käsikirjan luvussa 7.1.1.

- vaatimus on syrjimätön >> vaatimus ei aiheuta suoraan tai välillisesti erilaista kohtelua kotimaisille palveluntarjoajille ja muiden jäsenvaltioiden palveluntarjoajille (esimerkiksi lupajärjestelmän määrittäminen ainoastaan muiden jäsenvaltioiden palveluntarjoajille olisi syrjivä)
- vaatimukset ovat perusteltuja yleiseen järjestykseen, yleiseen turvallisuuteen, kansanterveyteen tai ympäristön suojeluun liittyvistä syistä **JA**
- vaatimus on välttämätön ja oikeasuhteinen >> vaatimus on omiaan takaamaan tavoitellun päämäärän saavuttamisen, eikä samaa päämäärää voida saavuttaa vähemmän rajoittavalla toimenpiteellä (esimerkiksi kun ympäristön suojelun yleinen etu edellyttää, että tiettyjen palvelualojen tarjoaja läpäisee tietyn kurssin, on otettava huomioon, saavutetaanko tavoite vastaavalla koulutuksella, jonka palveluntarjoaja joutuu läpäisemään sijoittautumisjäsenvaltiossaan)

■ **tai kuuluu vapaan palvelujen tarjonnan periaatteesta tehtyihin lisäpoikkeuksiin, jotka luetellaan palveludirektiivin 17 artiklassa.**

Tärkeimmät ja ehdottomasti muistettavat poikkeukset koskevat vaatimuksia, jotka liittyvät kansalliseen sosiaaliturvaan (kuten eläke-, työttömyys- tai vanhempainetuksiin), ammattitutkintojen tunnustamiseen (esimerkiksi toisessa jäsenvaltiossa hankittuihin todistuksiin, tutkintotodistuksiin tai ammatilliseen kokemukseen) ⁽¹¹⁾ sekä toiminnan sallimiseen ainoastaan tietylle säännellylle ammattikunnalle. Näissä tapauksissa jäsenvaltio, jossa palvelua tarjotaan, voi asettaa omia kansallisia vaatimuksia muiden jäsenvaltioiden palveluntarjoajille (niiltä osin kuin se ei ole EY:n perustamissopimuksen vastaista).

2.2.1.1 *Tilanne A – Avustuspyyntö, joka koskee toiseen jäsenvaltioon sijoittautunutta palveluntarjoajaa*

Kun toisen jäsenvaltion palveluntarjoaja ryhtyy harjoittamaan toimintaa maassasi, voit tarvita erityyppisiä tietoja käsillä olevan tilanteen mukaan.

- 1) *Epävarmoissa tapauksissa voit tarvita **tietoa, joka vahvistaa, että palveluntarjoaja todellakin tarjoaa palvelua toisessa jäsenvaltiossa** (oikeudellisin käsittein ilmaistuna on varmistettava, että palveluntarjoaja on sijoittautunut toiseen jäsenvaltioon ja voi hyödyntää palveludirektiivin palveluntarjonnan vapautta koskevaa säännöstä). Saatat tarvita tietoa esimerkiksi siitä, onko palveluntarjoaja laillisesti sijoittautunut toiseen jäsenvaltioon ja harjoittaako se toimintaa sijoittautumisvaltiossaan.*

Pyyntö, joka koskee laillista sijoittautumista toiseen jäsenvaltioon – esimerkki

Jäsenvaltion A viranomaisena saat selville, että tapahtumanjärjestäjä, joka väittää sijoittautuneensa toiseen jäsenvaltioon B, harjoittaa toimintaa maassasi. Tästä huolimatta et löydä osoitetta tapahtumanjärjestäjälle jäsenvaltiosta B. Jotta voit tarkistaa, että kyseessä on jäsenvaltioiden välinen palvelutoiminta, päätät ottaa yhteyttä jäsenvaltion B viranomaisiin saadaksesi selville, onko tapahtumanjärjestäjä todellakin sijoittautunut jäsenvaltioon B ja harjoittaako se siellä toimintaa.

- 2) *Rajatyöttävien palvelutoiminnan yhteydessä tarvittavien **tietojen tyyppi riippuu siitä, voitko soveltaa maasi vaatimuksia yksittäiseen tapaukseen**. On erotettava kaksi tilannetta.*

a) ***Tilanteissa, joissa ei saa asettaa omia vaatimuksia toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneille palveluntarjoajille** (vaatimus ei täytä 16 artiklassa asetettuja vaatimuksia eikä kuulu 17 artiklan poikkeuksiin) voidaan tarvita sijoittautumisjäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta tietoja palveluntarjoajasta, mikäli on perusteltuja epäilyksiä siitä, harjoittaako palveluntarjoaja laillisesti rajatyöttävää toimintaa toisessa jäsenvaltiosta sijaitsevasta toimipaikastaan. Voit tarvita tietoa esimerkiksi siitä, onko palveluntarjoajalla todellakin oikeus tarjota tietynlaista palvelua sijoittautumisjäsenvaltiossaan ja tarjoaako se sitä laillisesti.*

⁽¹¹⁾ Ammatillisen pätevyyden tunnustamista varten IMI-järjestelmässä on erillinen viranomaisyhteistyön moduuli, joka perustuu tarkistettuun direktiiviin ammattipätevyysien tunnustamisesta (2005/36/EY, EUVL L 255, 30.9.2005). Lisätietoja on jäljempänä luvussa 3.

Jäsenvaltioiden välinen palvelutoiminta, kysymyksiä sijoittautumisjäsenvaltiolle – esimerkki

Jäsenvaltion A arkkitehti tarjoaa tilapäisiä palveluja asiakkaalle jäsenvaltiossa B. Jäsenvaltion B viranomaisena havaitset, että arkkitehti harjoittaa ammattiaan yhtiössä, joka tarjoaa sekä arkkitehtuuri- että rakennuspalveluja. Omassa jäsenvaltiossasi näiden toimintojen yhtäaikainen harjoittaminen ei ole sallittua, ja sinulla on epäilyksiä siitä, onko toiminta sallittua jäsenvaltiossa A, ja jos näin on, miten mahdolliset eturistiriidat otetaan siellä huomioon.

Otat sen jälkeen yhteyden jäsenvaltion A toimivaltaiseen viranomaiseen saadaksesi selville, harjoittaako tämä palveluntarjoaja toimintaansa laillisesti ja miten jäsenvaltion A toimivaltainen viranomainen voi estää mahdolliset eturistiriidat ja tiettyjen toimintojen väliset yhteensopimattomuudet jäsenvaltion lainsäädännön perusteella.

b) Tilanteissa, joissa voit asettaa omia vaatimuksia maahan tuleville palveluntarjoajille palveludirektiivin 16 ja 17 artiklan ja EY:n perustamissopimuksen mukaisesti, voit vaatia palveluntarjoajaa toimittamaan tiedot ja tarvittaessa esittämään asiakirjoja. Kuten sijoittautumistapauksissakin (katso jäljempänä), sijoittautumisjäsenvaltiolle osoitetut pyynnöt koskevat usein asiakirjoja.

Jäsenvaltioiden välinen palvelutoiminta, kysymyksiä sijoittautumisjäsenvaltiolle – esimerkki

Jäsenvaltioon A sijoittautunut yhtiö tarjoaa palveluja suuressa yleisötapauksessa jäsenvaltiossa B. Näin tehdessään se käyttää omaa erityistä äänilaitteistoaan. Jäsenvaltion B toimivaltaisen viranomaisen edustajana sinulla on perusteltuja epäilyjä käytetyn laitteiston teknisestä moitteettomuudesta ja sen tuottamasta melutasosta. Otat yhteyden jäsenvaltion A toimivaltaiseen viranomaiseen tarkistaaksesi, ovatko palveluntarjoajan laitteistosta esittämät sertifiointiasiakirjat päteviä.

2.2.1.2 Tilanne B – Pyyntö, jotka koskevat omaan jäsenvaltioosi sijoittautunutta palveluntarjoajaa, joka tarjoaa palveluja myös muissa jäsenvaltioissa

Palveluntarjoajan sijoittautumisjäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen edustajana sinulla on yleensä hallussa ja/tai saatavilla tiedot palveluntarjoajan toimialasta, yhtiömuodosta, sääntömääräisistä edustajista jne. Saat kuitenkin tarvita tietoja myös palveluntarjoajan toiminnasta toisessa jäsenvaltiossa, jotta voit varmistaa, että palveluntarjoaja noudattaa lainsäädännön vaatimuksia. Tällainen tilanne voi syntyä muun muassa sen jälkeen kun toisessa jäsenvaltiossa sijaitseva vastaanottaja tai kilpailija on tehnyt valituksen palveluntarjoajasta ja/tai toisen jäsenvaltion viranomainen on pyytänyt edustamaasi toimivaltaista viranomaista varmistamaan, että maasi lainsäädäntöä noudatetaan.

Jäsenvaltioiden välinen palvelutoiminta, kysymyksiä jäsenvaltiolle, jossa palvelua tarjotaan – esimerkki

Jäsenvaltion A toimivaltaisen viranomaisen edustajana sinulla on velvollisuus tarkistaa turvallisuuden vuoksi, että tiettyjen laitteiden määräaikaista teknistä tarkastamista koskevia vaatimuksia on noudatettu. Saat tiedon, että omaan maahasi sijoittautunut yhtiö kenties tarjoaa palveluja jäsenvaltiossa B käyttämällä laitteistoa, jonka määräaikainen tekninen tarkastus on omien tietojesi mukaan suorittamatta. Otat yhteyden jäsenvaltion B toimivaltaiseen viranomaiseen ja tiedustelet asiaa.

On selvää, että näissä olosuhteissa maasi toimivaltainen viranomainen ei suorita tarkastuksia toisen jäsenvaltion alueella vaan pyytää tarvittavia tietoja sen jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta, jossa palvelua tarjotaan.

2.2.2 Viranomaisyhteistyö sijoittautumisen yhteydessä

Yhden jäsenvaltion palveluntarjoaja (kansalainen tai maassa perustettu yhtiö) haluaa sijoittautua toiseen jäsenvaltioon. Sijoittautumiseksi hyväksytään kaksi erilaista tilannetta: ensisijainen ja toissijainen toimipaikka. Esimerkiksi

- jäsenvaltiossa A eläinlääketieteellisen tutkinnon suorittanut henkilö avaa vastaanoton jäsenvaltiossa B – tällöin on kyse hänen ensisijaisesta toimipaikastaan
- jäsenvaltiossa A toimiva konsulttiyritys avaa sivutoimipaikan jäsenvaltiossa B – tällöin on kyse toissijaisesta toimipaikasta.

Sijoittautumisjäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen edustajana tehtäväsi on varmistaa oman maasi lainsäädännön noudattaminen (esimerkiksi vaatimukset, jotka koskevat rekisteröitymistä kaupparekisteriin tai ammatilliseen järjestöön, veloitetta hankkia lupa perustelluissa tapauksissa jne.). Jotta voit arvioida, täyttääkö palveluntarjoaja nämä vaatimukset, voit pyytää sitä toimittamaan tietoja ja tapauskohtaisesti esittämään tiettyjä asiakirjoja (esimerkiksi tekemään hakemuksen, esittämään asiakirjoja, jotka osoittavat sen ottaneen tarvittavan vastuuvakuutuksen ym.).

Tietyissä tapauksissa voit niin ikään pyytää apua sen jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta, josta palveluntarjoaja on peräisin, esimerkiksi varmistaaksesi (epäillessäsi), onko asiakirja aito ja edelleen voimassa. Tämä on erityisen tärkeää, jotta menettelyt ja muodollisuudet pysyvät palveluntarjoajan kannalta mahdollisimman yksinkertaisina.

Esimerkki

Sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen edustajana, johon palveluntarjoaja haluaa perustaa tytäryhtiön, voit joutua pyytämään tietoa ensimmäisen sijoittautumisjäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta, jotta pystyt arvioimaan niiden tietojen oikeellisuutta, joita olet saanut palveluntarjoajaa tytäryhtiön perustamisen yhteydessä edustamaan oikeutetuista henkilöistä.

3 SISÄMARKKINOIDEN TIETOJENVAIHTOJÄRJESTELMÄ – HELPOTUSTA VIRANOMAISYHTEISTYÖHÖN

3.1 Mikä IMI on?

Sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmä (IMI) on sähköinen työkalu, joka on tarkoitettu tukemaan sisämarkkinoiden julkishallinnon päivittäistä viranomaisyhteistyötä.

IMI on yhtenäinen järjestelmä, joka on suunniteltu tukemaan sisämarkkinalainsäädännön eri osa-alueet kattavaa viranomaisyhteistyötä. Nykyisellään IMI-järjestelmää käytetään viranomaisyhteistyöhön seuraavilla aloilla:

- ammattipätevyysien tunnustamisesta annetussa direktiivissä tarkoitettujen 11 ammatin ammattitutkintojen vastavuoroista tunnustamista koskevan yhteistyön toimintakykyisenä perustana
- palveludirektiivin yhteistyön pilottivaiheen perustana; pilottivaihe kestää vuoden 2009 loppuun, ja siihen mennessä palveludirektiiviinkin liittyvän viranomaisyhteistyön on oltava täysin toimintakykyistä.

Yhtenäisen järjestelmän etuna on se, että yksittäisen viranomaisen tarvitsee käyttää vain yhtä järjestelmää ja kirjautua vain kerran. Toimivaltuuksiansa mukaan viranomaisella voi olla oikeus käyttää IMI-järjestelmää yhdellä tai useammalla lainsäädäntöalalla.

3.2 Kuinka IMI toimii?

IMI mahdollistaa toimivaltaisten viranomaisten välisen sähköisen tietojenvaihdon tarjoamalla mahdollisuuden löytää kulloinkin tarvittavan vastapuolen toisesta jäsenvaltiosta ja mahdollisuuden viestiä osapuolten kesken nopeasti ja tehokkaasti.

Toimivaltaisissa viranomaisissa työskentelevät käyttäjät selviävät viestinnän merkittävistä käytännön esteistä, koska suurimpia niistä ovat hallinto- ja työskentelykulttuurien erot, kielierot ja selkeästi tunnistettavien kumppanien puute toisissa jäsenvaltioissa.

IMI tarjoaa useita toimintoja, jotka vähentävät huomattavasti toimivaltaisissa viranomaisissa työskentelevien käyttäjien työkuormitusta ja helpottavat viestintää, esimerkkeinä

- kaikkien jäsenvaltioiden asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten yksityiskohtaisten yhteystietojen ja hakukriteerien hakemisto (sisältää osoitetiedot ja tiedot toimivaltuuksista)
- toimivaltaisten viranomaisten monikielinen hakukone
- luettelo valmiista kysymyksistä ja vastauksista (eri lainsäädännön osa-alueiden mukaan) kaikilla EU:n virallisilla kielillä; auttaa viranomaisia viestimään keskenään
- täydentävä kielituki, muun muassa mahdollisuus käyttää Euroopan komission verkossa toimivaa konekäännöstyökalua
- kaikkien jäsenvaltioiden hyväksymä avoin menettelykokonaisuus pyyntöjen käsittelyä varten
- mahdollisuus vaihtaa sähköisiä asiakirjoja ja sertifikaatteja

- pyyntöjenhallintatyökalu, jolla seurataan yksittäisten tietopyyntöjen edistymistä ja havaitaan niihin liittyviä mahdollisia ongelmia (esimerkkeinä automaattiset sähköposti-ilmoitukset, kun viranomainen ryhtyy johonkin pyyntöä koskevaan toimeen)
- ongelmanratkaisumekanismit toimivaltaisten viranomaisten välisen erimielisyyksien varalta.

Kielirajojen ylittäminen – kaikki keinot käyttöön

Viranomaisten välisen viestinnän helpottamiseksi IMI perustuu **valmiiksi määriteltyihin ja käännettyihin kysymyksiin ja vastauksiin**. Ne ovat saatavissa kaikilla EU:n virallisilla kielillä. Italialaisen viranomaisen palveluksessa työskentelevä käyttäjä voi valita italiankielisen kysymyssarjan ja lähettää pyynnön Unkariin. Unkarilainen käyttäjä näkee kysymykset unkariksi ja valitsee valmiiksi käännetyn vastauksen. Sen jälkeen pyyntö palautetaan italialaisviranomaiselle, jossa käyttäjä näkee vastaukset italiaksi.

Monimutkaisempia tapauksia varten viranomainen voi joutua antamaan yksityiskohtaisia tietoja **vapaamuotoisena tekstinä**. Kielirajojen madaltamiseksi IMI tarjoaa näihin tapauksiin kahdenlaista apua:

- Se kertoo, mitä kieltä pyynnön vastaanottavassa toimivaltaisessa viranomaisessa työskentelevät käyttäjät ymmärtävät.
- Se tarjoaa tietyille kielipareille verkossa toimivan konekäännösohjelman, jonka avulla kommenteista saadaan raakakäännös.

IMI-järjestelmän käyttäjänä sinun tulisi aina mahdollisuuksien mukaan käyttää toisena osapuolena olevan viranomaisen ymmärtämää kieltä. **Kirjoita aina mahdollisimman selvästi ja käytä lyhyitä virkkeitä.** Silloin konekäännös on laadultaan parempi. Muista, että konekäännös antaa ainoastaan raakaversioidun käännetystä tekstistä; oikeudellisiin tarkoituksiin voi olla tarpeen hankkia virallinen käännös tilanteen mukaan.

3.3 Millaiset toimijat IMI-järjestelmän toimintaan osallistuvat?

1. Toimivaltaiset viranomaiset

IMI-järjestelmään osallistuvat päätoimijat ovat jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia, jotka vaihtavat tietopyyntöjä keskenään järjestelmän välityksellä.

Viranomaiset voivat olla valtionhallintoa, kuten ministeriöitä, valtion virastoja tai kuntia, mutta ne voivat olla myös ammattialajärjestöjä tai muita asiaan liittyviä elimiä. Niiden toiminta voi olla kansallista, alueellista tai paikallista.

Jokainen jäsenvaltio päättää, mitkä toimivaltaiset viranomaiset ovat IMI-järjestelmää käyttäviä toimijoita. Osa voi päättää rekisteröidä käyttäjiksi kaikki asiaan liittyvät viranomaiset. Toiset valtiot taas rekisteröivät osan viranomaisista. Uusia viranomaisia voidaan rekisteröidä järjestelmään milloin tahansa.

IMI-järjestelmään rekisteröity toimivaltainen viranomainen voi

- käyttää IMI-toimivaltaisten viranomaisten tietokantaa ja hakea sieltä minkä tahansa jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen
- lähettää tietopyynnön minkä tahansa jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle valitsemalla sarjan valmiiksi käännettyjä kysymyksiä, jotka liittyvät rekisteröityneen viranomaisen toiminta-alan lainsäädäntöön
- vastata toisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten lähettämiin tietopyyntöihin.

Toimivaltaisena viranomaisena sinulla on mahdollisuus käyttää IMI-järjestelmää, aina kun on perusteltuja epäilyksiä ja tarve saada tietoja toisen jäsenvaltion palveluntarjoajasta. Sinua pyydetään myös vastaamaan järjestelmän kautta vastaanotettuihin toisten jäsenvaltioiden kysymyksiin.

2. IMI-koordinaattorit

IMI-järjestelmässä on mukana myös monia IMI-koordinaattoreita, joilla on merkittävä tehtävä järjestelmän perustamisessa ja jatkuvassa käytössä. Heidän vastuualueensa kattaa hallinnolliset tehtävät, tukitoiminnan ja sisältöön liittyvät koordinoititehtävät. Lisäksi IMI-koordinaattorit voivat toimia toimivaltaisina viranomaisina ja sen vuoksi lähettää ja vastaanottaa tietopyyntöjä.

IMI-koordinaattori voi käyttää samoja toimintoja kuin toimivaltainen viranomainen ja sen lisäksi

- rekisteröidä ja tunnistaa toimivaltaiset viranomaiset IMI-järjestelmässä
- sallia toimivaltaiselle viranomaiselle pääsyn yksittäiselle lainsäädäntöalueelle IMI-järjestelmässä
- puuttua erimielisyyksien ilmetessä kahden toimivaltaisen viranomaisen väliseen tiedonvaihtoon tyydyttävän vastauksen takaamiseksi
- seurata pyyntöjen edistymistä ja varmistaa, että niihin vastataan ripeästi
- auttaa toisissa jäsenvaltioissa olevia käyttäjiä tunnistamaan asianmukaisen toimivaltaisen viranomaisen, johon yksittäisen aihealueen tiimoilta otetaan yhteyttä (sekä välittää pyyntöjä).

Kutakin jäsenvaltiota kohden on yksi kansallinen IMI-koordinaattori (NIMIC). Lisäksi jäsenvaltiot voivat päättää rekisteröidä avustavia IMI-koordinatoreita, jotka huolehtivat koordinaativastuusta yhdellä tai useammalla erityisellä lainsäädäntö- tai hallintoalalla.

Palveludirektiivi velvoittaa jäsenvaltiot nimeämään "yhteyspisteitä" viranomaisyhteistyötä varten. Yhteyspisteiden tehtävänä on puuttua toimintaan, mikäli ilmenee viranomaisyhteistyöhön tai palveludirektiiviin liittyviä ongelmia. Käytännössä yhteyspisteiden tehtävää hoitavat järjestelmän IMI-koordinaattorit.

3. Euroopan komissio

Euroopan komissio isännöi ja ylläpitää IMI-järjestelmää tietojenkäsittelykeskuksessaan Luxemburgissa. Se on vastuussa järjestelmän käännöksistä ja toimittaa IMI-järjestelmään sisämarkkinalainsäädännön säännöksiin perustuvat kysymyssarjat. Se tarjoaa myös keskitetyn neuvontapalvelun IMI-koordinaattoreille.

3.4 Miten IMI-järjestelmää käytetään?

IMI on suojattu internetsovellus, jota käytetään tarkoitukseen erityisesti varatulta IMI-verkkosivustolta (http://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/).

Verkko on suljettu: voit käyttää sitä vain, jos olet IMI-koordinaattorin tunnistama toimivaltaisen viranomaisen rekisteröity käyttäjä. Jos katsot, että edustamasi viranomaisen pitäisi päästä käyttämään IMI-palvelusovellusta, ota yhteys kansalliseen IMI-koordinaattoriin (NIMIC) ja pyydä apua. Henkilöiden yhteystiedot ovat IMI-verkkosivuilla.

4 VAIHEITTAINEN OPAS: MITEN IMI-JÄRJESTELMÄÄ KÄYTETÄÄN PALVELUDIREKTIIVIN YHTEYDESSÄ?

4.1 Alkutoimet

Tarvitaan muutamia valmisteluja, ennen kuin viranomainen voi ryhtyä käyttämään IMI-järjestelmää tietojenvaihtoon muiden jäsenvaltioiden kanssa.

Ensinnäkin on varmistettava, että kaikki IMI-järjestelmään edustamastasi viranomaisesta tallennetut tiedot ovat oikein ja ajan tasalla. Kyse ei ole pelkästään omista yhteystiedoistasi vaan myös muista edustamasi viranomaisen yleistä toimivaltaa ja palveluntarjoannon yhteydessä tekemää työtä koskevista tiedoista.

IMI-järjestelmä voi olla erittäin hyödyllinen apuväline. Se pystyy saattamaan yhteen tuhansia toimivaltaisia viranomaisia eri puolilla Eurooppaa, mutta se toimii tehokkaasti vain, jos se pystyy auttamaan oikean viranomaisen löytämiseksi, johon voit ottaa yhteyttä palveluntarjoajaa koskevien epäilyjen ilmetessä. Tästä syystä **jokaisen viranomaisen olisi varmistettava, että järjestelmän sisältämät tiedot siitä ovat laadultaan moitteettomat.**

Toiseksi on päätettävä, miten edustamasi viranomaisen asetukset valitaan sellaisiksi, että IMI-järjestelmän käyttö on mahdollisimman tehokasta. Kuka edustamasi viranomaisen palveluksessa oleva henkilö tarvitsee IMI-järjestelmää pyyntöjen lähettämiseen tai vastaanottamiseen? Kenen olisi huolehdittava viranomaistietojen pitämisestä ajan tasalla ja uusien käyttäjien rekisteröinnistä? Jos päätät rekisteröidä useita käyttäjiä, voi olla tarpeen nimetä heistä yksi postilaatikon hoitajaksi, joka välittää pyynnöt viranomaisessa työskenteleville kollegoille (IMI-järjestelmässä tätä kutsutaan "allokoinniksi").

Jos edustamasi viranomainen on vasta rekisteröity ja jos olet ensimmäinen käyttäjä, sinun on varmistettava, että näistä seikoista huolehditaan. Jos edustamasi viranomainen jo käyttää IMI-järjestelmää ammattipätevyyksiä koskevaan tietojenvaihtoon, sinun on kenties keskusteltava viranomaisen muiden IMI-käyttäjien kanssa, jotta voitte sopia siitä, kuka on vastuussa edellä mainituista toimista. Lue IMI-järjestelmän käyttöoppaasta lisäohjeita. ⁽¹²⁾

4.2 Miten tietopyyntö lähetetään toisen jäsenvaltion viranomaiselle?

4.2.1 VAIHE 1 – oikean lainsäädäntöalan valinta: palveludirektiivi

Ensimmäisessä vaiheessa on kerrottava, mihin lainsäädäntöalaan pyyntö kuuluu. IMI kattaa kaksi alaa: ammattipätevyyksien tunnustamista koskevan direktiivin ja palveludirektiivin.

Osa viranomaisista voi käyttää kumpaakin IMI-järjestelmän kattamaa lainsäädäntöalaa. On esimerkiksi mahdollista, että kansallinen arkkitehtiliitto on toimivaltainen sekä arkkitehtien ammattitutkintojen tunnustamisen että muiden arkkitehtien tarjoamien palvelujen soveltamisen osalta (esimerkiksi vakuutusvelvoitteen noudattaminen, monialaisen toiminnan rajoitusten noudattaminen). Joissakin tapauksissa viranomainen voi päättää, että lainsäädäntöalojen vastuut jaetaan eri käyttäjille saman viranomaisen sisällä. Toisaalta on mahdollista, että pääset käyttämään sekä palveludirektiivin että ammattitutkintojen moduulia IMI-järjestelmässä.

Jos näin on, sinun on aluksi valittava palveludirektiiviä koskeva kohta, ennen kuin voit lähettää palveluja koskevan pyynnön. Jos pääset IMI-järjestelmässä ainoastaan palveludirektiivisovellukseen, tämä ei ole tarpeen – järjestelmä valitsee kyseisen vaihtoehdon puolestasi.

⁽¹²⁾ IMI-järjestelmän käyttöopas on luettavissa IMI-sivustolla (http://ec.europa.eu/internal_market/imi-net).

Ennen kuin luot pyynnön IMI-järjestelmässä, varmista aina, että palvelutoiminta, jota pyyntösi koskee, kuuluu palveludirektiivin soveltamisalaan. ⁽¹³⁾

Lainsäädäntöalan valinta – esimerkki

Jäsenvaltiossa A arkkitehtiiliiton on tarkistettava jäsenvaltiossa B hankitun ammattitutkinnon aitous. IMI-järjestelmän käyttäjänä voit lähettää pyynnön jäsenvaltion B toimivaltaiselle viranomaiselle ammattipätevyyksiä koskevaa moduulia käyttäen. Samaisella viranomaisella on perusteltuja epäilyjä arkkitehdistä, joka tarjoaa tilapäisiä palveluja viereisestä jäsenvaltiosta B. Voit kirjautua IMI-järjestelmään ja ottaa palveludirektiivimoduulin kautta yhteyttä jäsenvaltion B toimivaltaiseen viranomaiseen ja selvittää, onko arkkitehti laillisesti sijoittautunut kyseiseen valtioon.

4.2.2 VAIHE 2 – oikean toimivaltaisen viranomaisen löytäminen toisesta jäsenvaltiosta

IMI-järjestelmän avulla voit tunnistaa toisen jäsenvaltion toimivaltaisia viranomaisia, vaikka et ennestään tuntisi maan hallintorakennetta. IMI toimii palvelualaa käsittelevien toimivaltaisten viranomaisten tietohakemistona. Hakukriteerejä yhdistelemällä voit tunnistaa oikean viranomaisen yhteydenottoa varten (olettaen, että viranomainen on rekisteröity järjestelmään). Hakukriteerejä ovat seuraavat:

- **maa ja myös yksittäinen kaupunki**, jota etsit
- viranomaisen **nimi**
- omalla kielelläsi täytettävä **vapaa tekstihaku**.

Kun viranomainen on rekisteröity IMI-järjestelmään, sitä pyydetään kertomaan, mistä palvelutoiminnasta se on vastuussa. Toiseen luetteloon viranomaiset voivat ilmoittaa tiedot siitä, millaisia tehtäviä niiden toimivalta koskee (esimerkiksi ympäristö, lupa-asiat, terveys ja turvallisuus), sekä hallintotasonsa (kansallinen, alueellinen, paikallinen).

Kukin viranomainen ilmoittaa myös lyhyen ymmärrettävän ja epävirallisen nimen (esimerkiksi "sen ja sen maan rakennusviranomainen") sekä vapaamuotoisen kuvauksen omasta toimivallastaan. Nämä kummatkin käännetään kaikille EU:n virallisille kielille.

Kun olet valinnut viranomaisen luettelosta, näet siitä lisätietoja, kuten sen toimivallan alan sekä viranomaisen yhteyshenkilöiden ymmärtämät kielet. Jos huomaat, ettei tämä viranomainen ole etsimäsi, voit palata hakuluetteloon ja valita toisen viranomaisen. ⁽¹⁴⁾

Toimivaltaisen viranomaisen haku – esimerkki

Jos etsit Italian toimivaltaista viranomaista, joka valvoo autokouluja, valitse maaksi Italia ja sen jälkeen viranomaistyyppi (toimivaltainen viranomainen). Sen jälkeen voit kirjoittaa omalla kielelläsi vapaamuotoisen tekstin, kuten "autokoulu" tai "autolla ajo".

Mitä jos... et löydä viranomaista?

Etsimäsi toimintatyyppi, jonka olet ilmoittanut hakusanoissasi, ei välttämättä kuulu palveludirektiivin soveltamisalaan.

Miksi toimivaltaista viranomaista ei välttämättä löydy – esimerkki

Jos käytit haussa sanaa "kuljetus" eikä viranomaista löytynyt, syynä on todennäköisesti se, ettei direktiiviä sovelleta kuljetuspalveluihin.

⁽¹³⁾ Katso edellä luku 2.1. Lisätietoja palveludirektiivin soveltamisalasta on palveludirektiivin täytäntöönpanoa koskevan käsikirjan luvussa 2.1.
⁽¹⁴⁾ Lisätietoja hakutoiminnosta on IMI-järjestelmän käyttöoppaan osassa 2, luvussa 8: Toimivaltaisen viranomaisen haku ja pyyntöjen katselu.

Järjestelmässä ei välttämättä ole tarkkaa vastinetta hakusanallesi kaikkien valmiiksi käännettyjen hakusanojen luettelossa.

Hakuvaihtoehtoja – esimerkkejä

Yritä käyttää toista, samamerkityksistä sanaa, jos et saa tyydyttävää tulosta.

Hae sanalla "luvat", jos et saa tuloksia sanalla "lupa". Hae sanalla "catering", jos et saa tuloksia sanalla "ateriapalvelu" jne.

Yritä käyttää laajempia hakusanaluokkia, sillä toimivaltainen viranomainen voi olla vastuussa useammanlaisen yleisen palvelutoiminnan valvonnasta.

Hae "käsityöammatit", jos et saa tulosta sanalla "maalari". Hae sanalla "matkailu", jos et saa tuloksia sanalla "matkanjärjestäjä".

Jollet löydä sopivaa toimivaltaista viranomaista, voit lähettää pyyntösi toisen jäsenvaltion jollekin IMI-koordinaattorille, joka lähettää sen edelleen kyseisen jäsenvaltion oikealle viranomaiselle.

4.2.3 VAIHE 3 – valitse oikeat kysymykset

Kun olet valinnut viranomaisen, johon haluat ottaa yhteyden, sinun on valittava haluamasi "kysymyssarja". Saat nopeasti yleiskuvan eri kysymyssarjoissa olevista valmiiksi käännettyistä kysymyksistä (tarvitsematta täyttää yksityiskohtaista tietoa vielä tässä vaiheessa), kun valitset "katselutoiminnon". Vaihtoehtoisesti voit hakea avainsanoilla, jolloin järjestelmä kertoo, mikä "kysymyssarja" sisältää kysymyksen/kysymykset, jossa/joissa antamiasi avainsanoja esiintyy.

Palveludirektiivin mukaista tietojenvaihtoa tuetaan IMI-järjestelmässä sarjalla valmiiksi määritellyjä ja käännettyjä kysymyksiä, jotka on ryhmitelty neljään eri sarjaan:

- pyynnöt yhtiön/henkilöyhtiön palveluntarjonnasta eri jäsenvaltioissa
- pyynnöt yksityishenkilönä toimivan palveluntarjoajan palveluntarjonnasta eri jäsenvaltioissa
- pyynnöt yhtiön/henkilöyhtiön pysyvästä sijoittautumisesta
- pyynnöt yksityishenkilönä toimivan palveluntarjoajan pysyvästä sijoittautumisesta.

Kysymyssarjan valinta riippuu käsiteltävänä olevan tapauksen tyypistä ja palveluntarjoajan tyypistä. Käsiteltävänä olevan palveluntarjoajan tyyppin määrittäminen lienee täysin selvää. Yleensä käytettävissä on nimi ja muutamia muita tietoja, joiden avulla pystyt päättämään, onko kyseessä yksityishenkilö vai yhtiö/henkilöyhtiö.

Toinen ero – koskeeko pyyntö rajatylittävää palvelutoimintaa vai sijoittautumista – voi olla vaikeammin määriteltävissä. Yleisesti ottaen rajatylittävälle palvelutoiminnalle on ominaista se, ettei palveluntarjoaja osallistu vakiintuneesti ja jatkuvasti sen maan elinkeinoelämään, jossa se tarjoaa palvelujaan. ⁽¹⁵⁾

4.2.4 VAIHE 4 – ilmoita viitteellinen vastauspäivämäärä

Sinua pyydetään valitsemaan määräpäivä, josta pyyntöön vastaava viranomainen tietää, milloin tarvitset vastauksen. Muista, ettei päivämäärä ole velvoittava vaan ainoastaan viitteellinen. Toisen jäsenvaltion viranomainen, joka vastaa pyyntöön, voi hyväksyä ehdottamasi määräajan tai ilmoittaa vaihtoehtoisen määräpäivän, johon mennessä sen on tarkoitus vastata.

⁽¹⁵⁾ Lisätietoja on edellä luvussa 2.2.

Palveludirektiivissä säädetään velvoite vastata mahdollisimman nopeasti, mutta siinä ei tarkenneta erityisiä vastausaikoja. Kun olet vastaanottanut pyynnön, sinun on huolehdittava siitä, että pyrit parhaasi mukaan antamaan vastauksen ilmoitetun määräajan puitteissa.

Jos myöhässä olevat vastaukset aiheuttavat ongelmia, jotka estävät sinua täyttämästä velvollisuuttasi tehdä yksittäistä palveluntarjoajaa koskeva päätös, ota yhteyttä IMI-koordinaattoriisi.

4.2.5 VAIHE 5 – syötä palveluntarjoajaa koskevat tiedot

Seuraavaksi sinun on syötettävä "pyyntöä koskevat yksityiskohtaiset tiedot" eli palveluntarjoajaa koskevat keskeiset tiedot (kuten nimi, yhteystiedot ja kyseessä olevan palvelutoiminnan tyyppi). Tiedot ovat välttämättömiä toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jolle lähetät oman pyyntösi, sillä näin viranomainen pystyy tunnistamaan kyseisen palveluntarjoajan.

Muista, että mitä enemmän tietoja ilmoitat, sitä helpompi pyyntöön vastaavan viranomaisen on tunnistaa palveluntarjoaja ja toimittaa tarvittavat tiedot.

Lisäksi sinua pyydetään kertomaan pyyntösi johtaneet syyt.

>> **Pakolliset kentät**

Kuten huomaat, osa kentistä on merkitty tähdellä. Ne ovat pakollisia: järjestelmä ei anna sinun jatkaa, ellei niitä ole täytetty. Yleisesti ottaen on tärkeää, että annat kaikki saatavillasi olevat tiedot palveluntarjoajasta ja sen palveluista. Näin toinen viranomainen pystyy tunnistamaan palveluntarjoajan ja tiedonkulku nopeutuu huomattavasti.

>> **Valinnaiset kentät**

Osaan kentistä voi kirjoittaa lisätietoja, jos niitä on saatavissa.

Lisäkenttien täyttäminen, jos tietoa on saatavissa – esimerkki

Lähetät pyyntöä yhtiöstä/henkilöyhtiöstä. Kun syötät palveluntarjoajaa koskevia tietoja, IMI-järjestelmä tiedustelee, onko yhtiön rekisteröintinumero tiedossasi. Jos ilmoitat, että tieto on "käytettävissä", järjestelmä pyytää täyttämään yhden tai useamman seuraavista kentistä:

- verotunniste
- kauppa-/yhtiörekisteri
- ammatinharjoittajan rekisteröintinumero
- muu rekisteröintinumero.

>> **Alasvetovalikot**

Järjestelmään on lisätty useita valmiiksi käännettyjä alasvetovalikoita, joiden avulla voit kuvata käsillä olevaa tapausta. Niiden tarkoituksena on yhdenmukaistaa pyyntölomakkeita mahdollisuuksien mukaan ja sisällyttää niihin esimerkiksi luettelot jäsenvaltioista, palvelutoiminnan tyypistä (katso jäljempänä) ja yhtiömuodot.

Alasvetovalikoiden käyttö – esimerkki

Lähetät pyyntöä yhtiöstä/henkilöyhtiöstä. Yksi vapaaehtoisista kentistä on palveluntarjoajan yhtiömuotoa koskeva tieto. Valmiiksi määritelty alasvetovalikko on käytettävissä. Se sisältää useimmat kaikissa jäsenvaltioissa käytössä olevat yhtiömuodot.

Voit käyttää sitä siirtymällä tekstikenttään. Voit hakea luettelosta kirjoittamalla joko maakoodin tai yhtiömuodon ensimmäiset kirjaimet. Järjestelmä näyttää sen jälkeen käytettävissä olevat vaihtoehdot.

Jollet löydä haluamaasi yhtiömuotoa luettelosta, voit valita "Muun" ja kirjoittaa sen jälkeen vapaamuotoisen tekstin, jossa kuvaat oikean yhtiömuodon.

>> Osoitetiedot

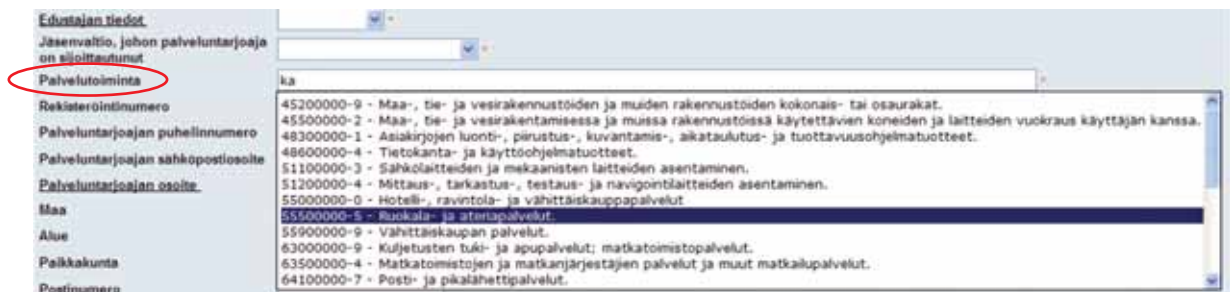
Kun kirjoitat palveluntarjoajan osoitetta, varmista, että käytät sitä osoitetta, josta on eniten hyötyä pyyntöön vastaavalle viranomaiselle palveluntarjoajaa tunnistettaessa.

Voit ilmoittaa useamman kuin yhden osoitteen: voit esimerkiksi ilmoittaa palveluntarjoajan toimiston osoitteen sijoittautumisjäsenvaltiossa (esimerkiksi päätoimipaikan osoitteen) ja toisen osoitteen omassa jäsenvaltiossasi.

>> Palvelutoiminta

Tässä kohdassa pyydetään valitsemaan, mitä palvelutoimintaa pyyntösi koskee. Valinnan helpottamiseksi järjestelmässä on valmiina luettelo toiminnoista, jotka on käännetty kaikille EU:n kielille.

Voit valita tapaukseesi liittyvän toiminnan joko selaamalla luetteloa tai kirjoittamalla avainsanan. Alla olevassa esimerkissä palveluntarjoaja tarjoaa catering-palveluja.

>> Palveluntarjoajan sijoittautumisjäsenvaltio

Tässä kohdassa ilmoitetaan, mihin jäsenvaltioon palveluntarjoaja on tietojesi mukaan sijoittautunut. Jos pyyntösi koskee rajatylittävää palveluntarjoajaa, sinun on kerrottava,

- onko palveluntarjoaja sijoittautunut toiseen jäsenvaltioon **VAI**
- onko palveluntarjoaja sijoittautunut omaan jäsenvaltioosi.

Tämä on tärkeää, koska jäsenvaltiolla, johon palveluntarjoaja on sijoittautunut, ja jäsenvaltiolla, jossa se tarjoaa palvelujaan, on yhteisvastuu. Tämä määritellään selvästi palveludirektiivissä. ⁽¹⁶⁾ IMI-järjestelmässä tämä näkyy

- erilaisina valmiiksi käännettyinä perusteluvaatimuksina, jotka on sovitettu vastaamaan yhteistyötapausta
- erilaisina kysymyksinä/aihealueina, joilla on yleensä merkitystä kussakin tapauksessa. ⁽¹⁷⁾

>> Perustelut

Palveludirektiiviin mukaan pyyntö voidaan lähettää vain silloin, kun se on asianmukaisesti perusteltu. Voit ottaa yhteyden muihin viranomaisiin IMI-järjestelmällä vain, kun käsiteltävänäsi oleva tapaus kuuluu palveludirektiivin soveltamisalaan ja sinulla on perusteltu epäily. ⁽¹⁸⁾

IMI-järjestelmään on merkittävä selvästi pyynnön lähettämisen syyt, ennen kuin pyynnön luontia voidaan jatkaa. Tätä varten käytettävissäsi on valmiiksi käännettyjen vakiolauseiden ja vapaan tekstikentän yhdistelmä. Muista käyttää mahdollisuuksien mukaan kieltä, jota vastaanottavan viranomaisen käyttäjä ymmärtää.

Perustelu – esimerkki

Jäsenvaltion B palveluntarjoaja haluaa perustaa toissijaisen toimipaikan maahasi. Palveluntarjoajan ilmoittamissa tiedoissa mainitaan emoyhtiölle ilmeisesti useita eri osoitteita. Lähetat jäsenvaltiolle B selvityspyynnön tästä. Perusteluissa selvität, että tarvitset tietoa, koska se tarvitaan tytäryhtiön rekisteröintiin omassa maassasi.

Vältä järjestelmän jatkuvaa käyttöä

Muista aina, että perusteluvaatimus tarkoittaa, ettei viranomaisyhteistyötä käytetä järjestelmällisesti palveluntarjoajien taustatietojen tarkistukseen. Älä siis lähetä pyyntöä, jos saat tiedot helposti kyseisten jäsenvaltioiden saatavilla olevista rekistereistä. IMI-järjestelmään sisällytetään yleiskatsaus keskeisiin rekistereihin.

4.2.6 VAIHE 6 – kysymyksen valinta

Edellisessä vaiheessa valittujen vaihtoehtojen perusteella käytettävissäsi on sarja valmiiksi käännettyjä kysymyksiä palveluntarjoajasta. Kuhunkin sarjaan sisältyvien kysymysten tyypit riippuvat siitä, käsitteletkö sijoittautumista vai rajatylittävää palvelutoimintaa. Tyypit eroavat myös jossain määrin sen mukaan, onko kyseessä yksityishenkilö tai yhtiö/henkilöyhtiö (katso alla oleva taulukko 1). Tilapäisen palveluntarjonnan osalta erotellaan lisäksi, oletko palveluntarjoajan sijoittautumismaan viranomainen vai sen jäsenvaltion viranomainen, jossa palvelua tarjotaan.

Kussakin kysymyssarjassa näytetään kysymysluettelo kysymysluokkien mukaan. Napsauttamalla luokan nimeä saat näkyviin luokan sisältämien kysymysten luettelon.

Voit niin ikään hakea kysymyksiä avainsanoilla. Jos syötät esimerkiksi avainsanan "vakuutus", kaikki tämän sanan sisältävät kysymykset tulevat näkyviin ja voit valita haluamasi kysymyksen tai kysymykset. Voit valita useamman kuin yhden kysymyksen.

Valmiiksi käännettyjen kysymysten ohella voit lisätä vapaamuotoisia kommentteja mihin tahansa valitsemaasi kysymykseen. Näin voit tarkentaa, mitä tietoa tarvitset pyyntöön vastaavalta viranomaiselta. Varmista mahdollisuuksien mukaan, että käytät toisen viranomaisen ymmärtämää kieltä (tämä näkyy kaikissa asiaan liittyvissä näytöissä). Jos lisäät vapaamuotoisen kommentin, sinun on samalla ilmoitettava, mitä kieltä käytit. Tämä on välttämätöntä IMI-järjestelmän konekäännösohjelman käyttämistä varten.

⁽¹⁶⁾ Katso myös luku 2.2.1.

⁽¹⁷⁾ Katso luku 4.2.6.

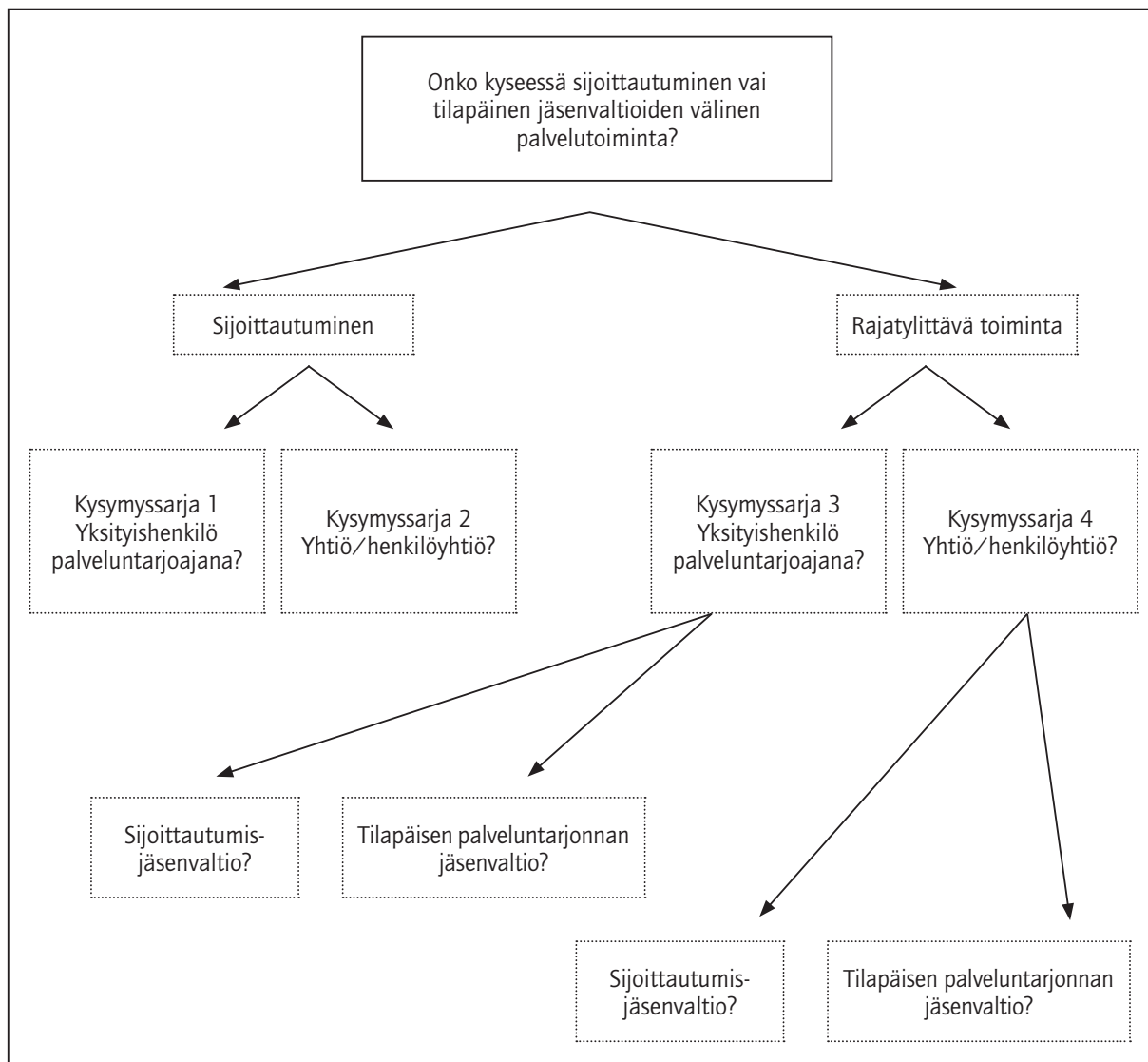
⁽¹⁸⁾ Katso edellä luku 2.1.3.

Voit valita samaan tietopyyntöön useamman kuin yhden kysymyksen. **Muista kuitenkin kysyä ainoastaan sellaisia kysymyksiä, jotka ovat tarpeen yksittäisen palveluntarjoajan asianmukaisen valvonnan kannalta.**

Sinun on valittava kysymykset rastittamalla vastaava ruutu. Vaikka olet syöttänyt tietoja yhteen kysymyksen kentistä, kysymystä ei tallenneta eikä sitä sisällytetä pyynnön lopulliseen versioon, ellei rastita vastaavaa ruutua!

Taulukko 1: Yleiskatsaus palveludirektiiviä koskeviin kysymyssarjoihin

>> Sijoittautumistapauksissa käytettävissä olevat kysymykset

Kun käsittelet pysyvää sijoittautumista, valittavanasi on kysymyksiä, jotka perustuvat palveludirektiivin sisältämiin säännöksiin. Kysymykset voivat vaihdella hieman sen mukaan, käsitteletkö yksityishenkilöä palveluntarjoajana vai yhtiötä/henkilöyhtiötä.

Kysymykset on jaettu useisiin eri alaluokkiin:

- kysymykset palveluntarjoajasta yleensä – esimerkiksi perustaminen, yhtiömuoto, toiminimi jne.
- kysymykset palveluntarjonnan edustamisesta, jos kyse on yhtiöstä/henkilöyhtiöstä (palveluntarjoajan puolesta toimimaan valtuutetut henkilöt) – esimerkiksi edustajien nimet, edustajien valtuudet
- kysymykset palveluntarjoajan hyvästä maineesta – esimerkiksi hallinnolliset toimet / kurinpitotoimet tai rikosoikeudelliset seuraamukset
- kysymykset palveluntarjoajan vakavaraisuudesta
- kysymykset palveluntarjoajan vakuutuksista / taloudellisista takuista
- kysymykset sertifioinnista
- kysymykset palveluntarjoajan työskentelyyn käyttämästä kalustosta
- kysymykset palveluntarjoajan esittämistä oheisasiakirjoista.

Kysymykset sijoittautumistapauksissa – esimerkki

Yhtiö, joka haluaa perustaa tytäryhtiön jäsenvaltioosi, on antanut sinulle ristiriitaista tietoa jäsenvaltioon B sijoittautuneen emoyhtiön yhtiömuodosta.

Päätät ottaa yhteyden jäsenvaltion B toimivaltaiseen viranomaiseen tarkistaaksesi, onko yhtiö perustettu kyseisessä jäsenvaltiossa ja ovatko toimitetut asiakirjat samat kuin kyseisessä jäsenvaltiossa viranomaisten hallussa olevat asiakirjat, joiden perusteella yhtiö on perustettu maahan.

>> Rajatylittävän palvelutoiminnan yhteydessä käytettävissä olevat kysymykset

Kun käsittelet rajatylittävää palvelutoimintaa, valittavanasi on kysymyksiä, jotka perustuvat palveludirektiivin sisältämiin säännöksiin.

Kysymykset voivat vaihdella hieman sen mukaan, käsitteletkö yksityishenkilöä vai yhtiötä/henkilöyhtiötä. Palveluntarjonnan yhteydessä erotellaan lisäksi sen jäsenvaltion lähettämät pyynnöt, jossa palvelua tarjotaan, sekä sijoittautumisjäsenvaltion lähettämät pyynnöt.

1. Sen jäsenvaltion lähettämät pyynnöt, jossa palvelua tarjotaan

Jos toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut palveluntarjoaja tarjoaa palvelujaan maassasi, et voi velvoittaa palveluntarjoajaa noudattamaan oman maasi lakisääteisiä vaatimuksia, elleivät tietyt erityisolosuhteet toteudu. ⁽¹⁹⁾

Sitä vastoin sinun voi olla tarpeen ottaa yhteys jäsenvaltioon, johon palveluntarjoaja on sijoittautunut, jotta saat selville, täyttääkö palveluntarjoaja todella kyseisessä maassa sovellettavat säännöt. Tätä varten sinun on otettava yhteys toimivaltaiseen viranomaiseen kyseisessä jäsenvaltiossa. Kysymykset, jotka IMI-järjestelmä antaa käyttöösi näissä olosuhteissa, jakautuvat seuraaviin pääluokkiin:

- kysymykset palveluntarjoajan tunnistamiseksi ja sen arvioimiseksi, onko kyseessä jäsenvaltioiden välinen palvelutoiminta – esimerkiksi: onko palveluntarjoaja sijoittautunut toiseen jäsenvaltioon ja onko toiminimi oikea

⁽¹⁹⁾ Katso luku 2.2.1.

- kysymykset, joilla varmistetaan, että palveluntarjoaja täyttää sijoittautumisjäsenvaltionsa vaatimukset – esimerkiksi: harjoittaako se tiettyjä toimintoja laillisesti; kalustoa koskevat seikat
- kysymykset, joilla voidaan joutua varmistamaan, että palveluntarjoaja täyttää siinä jäsenvaltiossa sovellettavat vaatimukset, jossa palvelua tarjotaan – esimerkiksi kysymykset palveluntarjoajan edustajista, hyvästä maineesta, käytetystä kalustosta.

Sen jäsenvaltion lähettämät kysymykset, jossa palvelua tarjotaan – esimerkkejä

Esimerkki a)

Palveluntarjoaja tarjoaa rajatylittäviä palveluja maassasi kiinteistönvälittäjänä, ja kilpailijoiden lähettämien kantelujen vuoksi olet ruvennut epäilemään, onko palveluntarjoajalla todella oikeus tarjota tällaisia palveluja. Voit joutua tarkistamaan asian jäsenvaltiosta, johon palveluntarjoaja on sijoittautunut.

Esimerkki b)

Palveluntarjoaja tarjoaa rajatylittäviä palveluja omassa maassasi, ja kilpailijoiden lähettämien kantelujen vuoksi olet ruvennut epäilemään, onko palveluntarjoaja todellakin sijoittautunut toiseen jäsenvaltioon. Voit kysyä jäsenvaltiolta, johon palveluntarjoaja väittää sijoittautuneensa, onko asianlaista todella näin.

2. Sijoittautumisjäsenvaltion lähettämät pyynnöt

Toisissa tapauksissa sinun on palveluntarjoajan sijoittautumismaan toimivaltaisen viranomaisen edustajana otettava yhteys sen jäsenvaltion viranomaisiin, jossa palveluntarjoaja harjoittaa toimintaansa. Tyypillisimmillään voit joutua tarkistamaan, täyttääkö palveluntarjoaja maasi lainsäädännön vaatimukset tarjotessaan palveluja ulkomailla.

Sinun ei tarvitse tehdä varsinaisia tarkistuksia toisen jäsenvaltion alueella itse. Sen sijaan voit pyytää tarvittavia tietoja sen jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta, jossa palvelua tarjotaan.

Näissä tapauksissa viimeksi mainittu toimivaltainen viranomainen joutuu usein tarkistamaan tosiseikkoja, ennen kuin se voi toimittaa pyytämäsi tiedot. Kysymykset, jotka IMI-järjestelmä antaa käyttöösi näissä olosuhteissa, ovat seuraavat:

- kysymykset siitä, tarjoaako palveluntarjoaja tiettyjä palveluja toisessa jäsenvaltiossa
- kysymykset siitä, harjoittaako palveluntarjoaja tiettyjä monialaisia toimintoja
- kysymykset siitä, käyttääkö palveluntarjoaja tiettyjä koneita/laitteita tarjotessaan palvelujaan toisessa jäsenvaltiossa.

Sijoittautumisjäsenvaltion lähettämät pyynnöt – esimerkki

Jäsenvaltiossa B oleva palvelun vastaanottaja tai kilpailija on tehnyt kantelun, jossa se väittää, että jäsenvaltiossa B sijoittautunut palveluntarjoaja harjoittaa rajatylittävää palvelutoimintaa jäsenvaltiossa B rikkoen tiettyjä ammattisääntöjä, kuten monialatoimintaa koskevia rajoituksia. Haluat selvittää, onko todellakin näin, ja päätät ottaa yhteyden jäsenvaltion B asianomaiseen toimivaltaiseen viranomaiseen.

4.2.7 VAIHE 7 – pyynnön yleistiedot

Tässä vaiheessa pyyntösi tallentuu automaattisesti luonnoksena järjestelmään. Sille annetaan pyynnön numero, joka helpottaa löytämistä myöhemmin. Näet myös yhteenvedon kaikista pyyntöä koskevista tiedoista, jotka olet siihen mennessä syöttänyt järjestelmään.

Ennen kuin lähetät pyynnön, voit käsitellä sitä vielä muutamassa vaiheessa.

>> **Mahdollisuus lisätä liitetiedostoja ja esittää kysymyksiä niistä**

Voit lisätä pyyntösi erilaisia tiedostoja, esimerkiksi skannatun jäljennöksen sertifikaatista. Sitä voidaan tarvita, jotta vastauksen antava viranomainen osaa vastata kysymyksiisi asianmukaisesti.

Kun olet valinnut vaihtoehdon "**lisää liite**", voit valita jäsennettyjä kysymyksiä tai lisätä kommentin vapaamuotoisena tekstinä liitteistä erillisellä ruudulla. Käytettävissä olevat kysymykset voivat vaihdella valitsemasi kysymyssarjan mukaan.

Liitteistä käytettävissä olevat kysymykset – esimerkkejä

- Vastaako liitteenä oleva asiakirja sen jäsenvaltion viranomaisen antamaa asiakirjaa, jolle pyyntö lähetetään?
- Onko liitteenä olevan asiakirjan sisältö tarkka?
- Onko liitteenä oleva asiakirja voimassa tiettyinä päivinä?

>> **Yleisten kommenttien lisääminen, raportin luominen ja käännösten hallinta**

Jokaiseen valitsemaasi kysymykseen lisättävien vapaamuotoisten tekstikommenttien lisäksi voit lisätä koko pyyntöä koskevia kommentteja haluamallasi kielellä. Tällöinkin järjestelmä tiedustele, mitä kieltä olet käyttänyt. Käytössä on myös kaksi muuta toimintoa:

- kaiken pyyntösi sisältävän vapaamuotoisen tekstin käännösten hallinta (ja tallentaminen)

Käännösten hallinta IMI-järjestelmässä

IMI-järjestelmä voi tallentaa sekä vapaamuotoisten kommenttien että liitteiden käännökset. Voit käyttää verkossa toimivaa konekäännösohjelmaa käytettävissä olevilla kielillä (joita voidaan muokata) tai lisätä omat käännöksesi (jos esimerkiksi kommentit ovat kielellä, jota konekäännösohjelma ei tue). Käännökset tallentuvat ja muuttuvat osaksi pyyntöä, ja ne näkyvät muille edustamasi viranomaisen käyttäjille, sikäli kuin he pääsevät käsiksi pyyntöön.

IMI-järjestelmä voi välittää toisesta jäsenvaltiosta pyynnön, joka sisältää vapaamuotoisia tekstikommentteja. Yksi kollegoistasi puhuu kyseisen jäsenvaltion kieltä. Kollega voi lisätä kommenttien käännöksen pyyntöön ja tallentaa käännökset IMI-järjestelmään.

- pyyntöä koskevien eri raporttien luominen ja tulostaminen

Raporttien luonti IMI-järjestelmässä

IMI-järjestelmässä on mahdollista luoda ja tulostaa erilaisia raportteja, joita voit tarvita omiin arkistointijärjestelmiisi. Käytettävät raportit ovat

- täydellinen raportti, jossa on kaikki pyynnön sisältämät tiedot (myös palveluntarjoajan henkilötiedot)
- täydellinen raportti ilman palveluntarjoajan henkilötietoja
- palveluntarjoajalle tarkoitettu raportti, mikäli palveluntarjoaja haluaa nähdä tiedot, joita siitä vaihdetaan
- palveluntarjoajan suostumuslomake.

>> **Pyynnön lähettäminen, paluu muokkaustilaan tai pyynnön poistaminen**

Tässäkin vaiheessa on mahdollista **muokata** pyynnön yksityiskohtia palaamalla aiempiin lomakkeisiin ja muuttamalla syötettyjä tietoja. Jollei pyynnön lähettäminen ole enää tarpeen, sen voi **poistaa**.

Kun olet varmistanut, että olet syöttänyt kaikki merkitykselliset tiedot ja valinnut kysymykset, jotka sinun tarvitsee kysyä, voit **lähettää pyynnön** yksilöimällesi toisen jäsenvaltion viranomaiselle.

Kun olet lähettänyt pyynnön, voit seurata sen etenemistä IMI-järjestelmässä.

4.3 Vastaaminen edustamasi viranomaisen vastaanottamaan tietopyyntöön

4.3.1 VAIHE 1 – uusien pyyntöjen tarkistaminen

Kun edustamallesi viranomaiselle on lähetetty pyyntö, saat **automaattisen sähköposti-ilmoituksen** siitä. Napsauttamalla sähköpostissa olevaa linkkiä sinut ohjataan IMI-järjestelmään. Kun olet kirjautunut järjestelmään, näet yleistiedot pyynnöstä.

Edustamallesi viranomaiselle aina uuden pyynnön vastaanoton jälkeen lähetettävän sähköposti-ilmoituksen ⁽²⁰⁾ lisäksi IMI-järjestelmässä on useita pyyntöluetteloita, joilla voit seurata järjestelmässä liikkuvia pyyntöjä, joissa edustamasi viranomainen on osallinen.

Tärkein luettelo on **tehtäväluettelo**. Se sisältää kaikki pyynnöt, joihin sinun on käyttäjänä reagoitava. Kun edustamasi viranomainen vastaanottaa uuden pyynnön, se näkyy tehtäväluettelossasi.

Luettelossa näkyvät yleistiedot pyynnöstä, mukaan lukien

- pyynnön esittäneen viranomaisen nimi
- lainsäädännön ala, johon pyyntö liittyy ("palvelut")
- käytetty kysymyssarja (esimerkiksi "sijoittautumistapaukset")
- pyynnön tila (esimerkiksi "pyyntö lähetetty, odottaa hyväksyntää")
- päivämäärä, jolloin pyyntö on lähetetty.

4.3.2 VAIHE 2 – uuden pyynnön hyväksyminen

Kun avaat uuden pyynnön, näet tarvittavat tiedot, joiden perusteella pystyt päättämään, oletko sinä toimivaltaisen viranomaisen edustaja, jonka on käsiteltävä pyyntö. Niihin sisältyy yksityiskohtaisia tietoja palveluntarjoajasta sekä pyyntöön kuuluvat kysymykset. Niiden perusteella voit

- "hyväksyä" pyynnön, jos olet toimivaltainen pyynnössä käsiteltävien kysymysten tai palvelutoiminnan suhteen
- "lähettää edelleen" pyynnön maasi toimivaltaiselle viranomaiselle, jollet käsittele pyynnössä mainittuja kysymyksiä

⁽²⁰⁾ Automaattinen sähköpostiviesti lähetetään kaikille edustamasi viranomaisen pyyntöjen käsittelijöille sekä viranomaisen yleiseen sähköpostiosoitteeseen. Jos edustamasi viranomainen käyttää allokointimenettelyä, sähköposti lähetetään kohdentajalle ja jäljennös viestistä viranomaisen yleiseen osoitteeseen.

- "lähettää pyynnön asiaankuuluvalla IMI-koordinaattorille", jollet ole varma, mikä maasi viranomainen soveltuu parhaiten pyynnön käsittelijäksi.

>> **Henkilötietoja ei näytetä ennen pyynnön hyväksymistä**

Et näe palveluntarjoajan tunnistamisen mahdollistavia tietoja, ennen kuin olet hyväksynyt vastuun pyynnöstä. Koska henkilötiedot voivat ilmetä myös liitteistä, et voi avata myöskään pyyntöön liitettyjä tiedostoja. Näet kuitenkin kaikki pyyntöön sisältyvät kysymykset ja kommentit.

>> **Viitteellinen vastauspäivämäärä**

On mahdollista, että pyynnön esittänyt viranomainen on ilmoittanut määräpäivän, johon mennessä se toivoo vastausta pyyntöihinsä. Voit hyväksyä määräpäivän tai ilmoittaa vaihtoehdoisen päivän, johon mennessä uskot voivasi antaa pyydetty tiedot.

Muista, että palveludirektiivissä säädetään velvollisuudesta vastata pyyntöihin parhaansa mukaan mahdollisimman pian.

>> **Vapaamuotoisten tekstikommenttien käänns**

On mahdollista, että pyynnön esittänyt viranomainen on sisällyttänyt vapaamuotoisia tekstikommentteja pyyntösi kielellä, jota et ymmärrä. Käytettyjen kielten mukaan voit tehdä konekäännöksen näistä kommentteista myös ennen pyynnön hyväksymistä.

Muista kuitenkin, että käännökset näkyvät näytölläsi vain tilapäisesti. Kun olet hyväksynyt pyynnön, voit tehdä konekäännöksen IMI-järjestelmässä olevan käännöstyökalun avulla, lisätä omia käännöksiäsi ja tallentaa kummatkin erottamattomaksi osaksi pyyntöä.

>> **Pyynnön välittäminen edelleen**

Jollei edustamasi viranomainen ole toimivaltainen vastaamaan pyyntöön, voit lähettää sen edelleen maasi asianomaiselle viranomaiselle IMI-järjestelmän hakukriteereitä käyttäen. Jollet ole varma, kenelle lähettäisit viestin, voit välittää sen edelleen **IMI-koordinaattorille**. Voit lähettää edelleen ainoastaan sellaisen pyynnön, jota et ole vielä hyväksynyt.

Kun lähetät pyynnön edelleen, sinua pyydetään esittämään perustelu. Kun pyyntö on lähetetty edelleen, pyynnön esittäneelle viranomaiselle ja pyynnön uudelle vastaanottajalle lähetetään automaattinen sähköpostiviesti.

>> **Pyynnön hyväksyminen**

Kun olet päättänyt **hyväksyä** pyynnön, pyynnön esittänyt viranomainen saa tiedon siitä automaattisesti sähköpostitse. Sähköpostissa kerrotaan viranomaiselle myös se, oletko hyväksynyt viitteellisen palautuspäivän.

4.3.3 VAIHE 3 – pyydettyjen tietojen kerääminen

Osa pyynnön esittäneen viranomaisen pyytämistä tiedoista voi olla jo valmiina edustamasi viranomaisen arkistoissa. Muussa tapauksessa esitettyihin kysymyksiin voi olla hankalampi vastata.

Voit esimerkiksi joutua käyttämään tietokantoja, joihin sinulla on käyttöoikeus. Muutoin sinun on otettava yhteys suoraan palveluntarjoajaan. Myös kohteessa voidaan joutua tekemään käyntejä tai tarkastuksia.

On niin ikään mahdollista, että joudut tiedustelemaan asioita muilta oman jäsenvaltiosi viranomaisilta.

Pääperiaatteena on, että olet velvollinen avustamaan toisen jäsenvaltion viranomaista – sinun on huomattavasti helpompi selvittää kaikki maasi toimivaltaiset viranomaiset, jotka voivat liittyä pyyntöön, kuin ulkomaalaisen kollegasi.

4.3.4 VAIHE 4 – kysymyksiin vastaaminen

Järjestelmässä on useita valmiiksi määriteltyjä vastauksia, joiden avulla voit vastata kysymykseen IMI-järjestelmässä. Lisäksi voit antaa lisätietoja vapaamuotoisten tekstikommenttien avulla.

Jos käytät vapaamuotoista tekstiä, muista mahdollisuuksien mukaan käyttää pyynnön esittäneen viranomaisen ymmärtämää kieltä.

Kysymyksiin vastaaminen – esimerkki

Olet vastaanottanut pyynnön, johon sisältyy kysymys "Voitteko vahvistaa, tarjoaako palveluntarjoaja [nimi] seuraavia palveluja: [alasvetovalikko/toiminta] maassanne, ja toimittaa asiaan liittyvät tiedot, jotta voimme tarvittaessa ryhtyä asian vaatimiin toimenpiteisiin?"

Voit vastata "Kyllä palveluntarjoaja tarjoaa käytännössä näitä palveluja maassamme" ja antaa sen jälkeen lisätietoja, esimerkiksi ilmoittaa toimialan maan asetusten tai kyseistä palvelutoimintaa varten myönnettyjen lupien perusteella.

Joissain tapauksissa sinua pyydetään ilmoittamaan erityisiä tietoja tai perusteluja antamistasi vastauksista. Jos esimerkiksi vastaat vakavaraisuutta koskevaan kysymykseen, että palveluntarjoaja on ollut maksukyvyttömyysmenettelyssä, sinua pyydetään tarkentamaan, minkä kansallisen lain säännösten mukaan se on julistettu maksukyvyttömäksi.

Kansallisen lainsäädännön ilmoittaminen

Kun ilmoitat lainsäädännön vastauksesi tueksi, älä mainitse pelkästään lain numeroa ja pykälää vaan anna kyseisestä lakitekstistä keskeiset merkitykselliset tiedot, jotta pyynnön esittänyt toimivaltainen viranomainen ymmärtää vastauksesi.

4.3.5 VAIHE 5 – vastauksen lähettäminen

>> Osavastauksen lähettäminen

Jos annat vastauksen vain osaan kysymyksistä, voit lähettää osavastauksen. Sinun on ilmoitettava, miksi loppuihin kysymyksiin ei ole vastattu, ja kerrottava **Kommentit**-kohdassa pyynnön esittäneelle viranomaiselle, milloin pystyt toimittamaan loput vastaukset.

>> Läheta täydellinen vastaus

Järjestelmä ei salli täydellisen vastauksen lähettämistä, ennen kuin olet vastannut kaikkiin pyynnön kysymyksiin. Varmista, että vastaat myös kaikkiin liitteitä koskeviin kysymyksiin.

Kun olet lähettänyt täydellisen vastauksen, et voi enää muuttaa vastauksiasi.

>> **Liitteet**

Kuten pyynnönkin lähettämisen yhteydessä, voit liittää yhden tai useamman tiedoston vastaukseen, jonka lähetät saamaasi pyyntöön. Tämä voi olla välttämätöntä asianmukaisen vastauksen antamiseksi pyyntöön.

>> **Yleisten kommenttien lisääminen, raportin luominen ja käännösten hallinta**

Jokaiseen ennalta määriteltyyn vastaukseen lisättävien vapaamuotoisten tekstikommenttien lisäksi voit lisätä koko pyyntöä koskevia kommentteja haluamallasi kielellä. Tällöinkin järjestelmä tiedustelee, mitä kieltä olet käyttänyt.

Käytössä on myös kaksi muuta toimintoa:

- kaiken pyyntöösi sisältyvän vapaamuotoisen tekstin käännösten hallinta (ja tallentaminen)
- pyyntöä koskevien eri raporttien luominen ja tulostaminen.

Euroopan komissio

Käyttäjän opas – Sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmä (IMI) ja palveludirektiivi

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto

2009 – 32 s. – 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-79-10468-8

doi:10.2780/41676

EU-julkaisujen tilaukset

EU-julkaisuja voi ostaa

- EU Bookshopista (<http://bookshop.europa.eu>)
- kirjakaupasta julkaisun nimen, julkaisijan ja/tai ISBN-numeron perusteella
- suoraan myyntiedustajiltamme, joiden yhteystiedot ovat saatavissa internetistä (<http://bookshop.europa.eu>) tai faksitse numerosta +352 2929-42758.

Ilmaisjulkaisuja voi tilata

- EU Bookshopista (<http://bookshop.europa.eu>)
- Euroopan komission edustustoista tai lähetystöistä, joiden yhteystiedot ovat saatavissa internetistä (<http://ec.europa.eu/>) tai faksitse numerosta +352 2929-42758.

BG	Информационна система за вътрешния пазар
IT	Sistema d'informazione del mercato interno
CS	Systém pro výměnu informací o vnitřním trhu
LT	Vidaus rinkos informacinė sistema
DA	Informationssystemet for det indre marked
LV	Iekšējā tirgus informācijas sistēma
DE	Binnenmarkt-Informationssystem
MT	Sistema ta' informazzjoni dwar is-suq intern
EL	Ηλεκτρονικό σύστημα πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά
NL	Informatiesysteem interne markt
EN	Internal market information system
PL	System wymiany informacji na rynku wewnętrznym
ES	Sistema de información del mercado interior
PT	Sistema de informação do mercado interno
ET	Siseturu infosüsteem
RO	Sistemul de informare al pieței interne
FI	Sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmä
SK	Informačný systém vnútorného trhu
FR	Système d'information sur le marché intérieur
SL	Informacijski sistem za notranji trg
GA	Córas eolais an margadh inmheánach
SV	Informationssystemet för den inre marknaden
HU	Belső piaci információs rendszer

